

El Futur del Treball i les Polítiques d'Ocupació a la Comunitat Valenciana

Bases i Idees per a una Estratègia de Transició



GENERALITAT
VALENCIANA

TOTS
A UNA
veu

LABORA
Servei Valencià d'Ocupació i Formació



Autors

Will Stronge
(codirector i investigador, Autonomy)

Kyle Lewis
(codirector i investigador, Autonomy)

Mat Lawrence (investigador associat, Autonomy i
director del centre d'investigació Common Wealth)

Julian Siravo
(cap d'Investigació Urbana, Autonomy)

Stavros Oikonomidis
(investigació Urbana, Autonomy)

Assessors

Helen Hester (professora associada de Mitjans i
Comunicació, Universitat de West London)

Danielle Guizzo (professora d'Economia, Universitat
de West of England)

Nick Srnicek (professor d'Economia Digital, King's
College de Londres)

Revisió LABORA:

Joan Sanchis (Assessor LABORA, economista i
professor associat de la Universitat de València).

Octubre 2019

Continguts

- 1 Pròleg
- 3 Introducció
- 7 L'Economia Valenciana:
Una Perspectiva General
- 16 Objectius d'Intervenció
Pública
- 23 Estratègia
- 31 Propostes:
Intervencions Polítiques

Noves Infraestructures
Fundacionals
- 51 Referències i Dades

L'informe recull idees i propostes obertes en procés d'elaboració, l'objectiu de les quals és principalment la reflexió i l'obertura del debat públic. En aquest sentit, no constitueixen compromisos específics de LABORA i la responsabilitat de les mateixes és única i exclusivament dels autors.

Aquest informe ha estat elaborat originalment en llengua anglesa, per tant la traducció compta amb ajustos d'adaptació al context i és susceptible d'incloure imprecisions o diferències de vocabulari respecte del text original.

Pròleg

Durant els últims anys, d'ençà l'arribada del Govern del Botànic a la Generalitat Valenciana, des del Servei Valencià d'Ocupació (LABORA), hem estat tractant d'abordar un ampli procés de modernització i repensament integral de la institució i de les polítiques actives d'ocupació a la Comunitat Valenciana.

En un primer moment, vam impulsar una iniciativa de participació (#NouServef) dirigida a dialogar directament amb la ciutadania i empreses sobre les necessitats i expectatives que aquests tenien envers el nostre servei públic. Fruit d'aquest treball, es va produir un canvi d'imatge, de marca, i la posada en funcionament d'un nou model d'oficina, "Espai Labora".

Al mateix temps que realitzàvem aquest treball de caràcter més intern, dirigit a transformar la institució, vam prendre consciència que hi havien tota una sèrie de canvis estructurals que afectaven o afectarien al mercat de treball valencià i que calia que foren abordats i debatuts.

Amb aquest propòsit, vam organitzar en juny del 2018 la jornada "Esperant els Robots", que va reunir a desenes d'expertes i experts per conversar sobre els reptes i oportunitats que el futur de treball podia oferir a la Comunitat Valenciana.

A través d'aquestes jornades, vam entrar en contacte amb Autonomy, un jove grup de recerca britànic que havia estat fent propostes agosarades al Regne Unit sobre

la transformació del mercat de treball i el plantejament de noves polítiques d'ocupació de caràcter transformador.

Així doncs, com que estàvem i estem convençuts de que el futur no és un destí sinó una multiplicitat d'opcions que prenem i on la política té molt a dir, vam iniciar un procés de reflexió conjunta amb Autonomy per tal de generar noves idees i propostes per a debatre sobre la necessitat de plantejar nous objectius per a les polítiques d'ocupació a la Comunitat Valenciana.

El document que hui teniu a les vostres mans és precisament això, una bateria de propostes i idees en procés d'elaboració que parteixen d'una diagnosi de les tendències globals que ens afecten o ens poden afectar en el futur més immediat.

Volem compartir-ho amb vosaltres, de forma transparent, per tal de que participeu activament d'aquest debat, perquè pensar críticament sobre el futur, amb optimisme, és hui en dia un acte gairebé revolucionari

Enric Nomdedéu i Biosca
*Secretari Autonòmic d'Ocupació
Generalitat Valenciana*

Introducció

Aquest informe pretén oferir una anàlisi prospectiva del futur de l'ocupació a la Comunitat Valenciana. El punt de partida és la revisió de les tendències i transformacions globals que, probablement, determinaran la direcció cap a la qual evolucionarà l'economia valenciana, i més concretament, els diversos tipus d'empresa que predominen i les conseqüències per al teixit productiu.

D'una banda, aquest document pretén ser també un document de caràcter estratègic. Basant-nos en l'anàlisi dels reptes que haurà d'enfrontar l'economia valenciana i el mercat laboral en els pròxims anys i dècades, proposem un conjunt d'idees i propostes que podrien incentivar avenços cap a un nou model transformador que impulse iniciatives innovadores i la cooperació entre els distints agents.

L'estructura de l'informe és la següent: primer s'ofereix una visió global de l'economia valenciana, per a la qual cosa es té en compte la composició de l'economia, el PIB, la demografia de l'ocupació, les desigualtats i el creixement de les empreses. Després, integrem

aquesta anàlisi amb les observacions de les tendències generals percebudes als diferents territoris de l'OCDE (i les globals) i que es preveu que tindran també un impacte sobre la Comunitat Valenciana: aquestes inclouen l'amenaça de l'automatització, l'envelliment de la població i l'emergència climàtica.

Tenint en compte aquestes consideracions, plantegem quatre objectius per tal d'assegurar un model econòmic i laboral de qualitat (vegeu l'apartat 2).

Aquests són:

- **Promoure una ocupació digna.**
- **Protegir-se contra els cicles estacionals i els impactes tecnològics.**
- **Previndre la crisi de les cures.**
- **Connectar l'economia valenciana amb les pràctiques respectuoses amb el medi ambient.**

Per a aconseguir aquests propòsits, defensem una estratègia de transició articulada a partir de diverses tàctiques, la qual cosa comporta l'increment dels objectius i les funcions de les polítiques d'ocupació més enllà de les pràctiques actuals, per tal de que es convertisquen en catalitzadores de la dinamització territorial de l'economia valenciana (vegeu l'apartat 3).

En l'últim apartat (4), destaquem diverses propostes concretes que materialitzen les

estratègies i els objectius generals exposats en les seccions anteriors. Aquestes propostes pertanyen, en part, al que hem anomenat nova estratègia fundacional per a les polítiques econòmiques i de promoció de l'ocupació. Altres propostes en aquest sentit inclouen transformar la cultura empresarial i avançar cap a una reducció de la jornada laboral i una nova ètica del treball sostenible.

Aquest document es desenvolupa sobre el treball realitzat durant aquests últims anys pel Govern del Botànic, i el Servei Valencià d'Ocupació i Formació, LABORA, però també mira més enllà d'aquestes primeres mesures per assolir una reforma més profunda i necessària.

1.

L'Economia Valenciana: Una Perspectiva General

L'Economia Valenciana: Una Perspectiva General

Aquesta secció revisa l'estat de l'economia valenciana en l'actualitat, les fortaleses i les debilitats que presenta, i els reptes i les oportunitats que les futures tendències econòmiques i demogràfiques poden presentar.

Panorama general: PIB i renda per càpita

La Comunitat Valenciana va ser durament castigada per la crisi financera del 2008 i les conseqüències d'aquesta. L'auge immobiliari es va aturar de forma sobtada, la desocupació va pujar vertiginosament fins al 30 % i l'economia es va veure sotmesa a un intens desgast. Aquests fets reflectien en bona mesura una tendència persistent i estructural de l'economia valenciana: la volatilitat del cicle econòmic, més acusada que al conjunt de l'Estat. El PIB va caure un 14 % des del màxim anterior a la crisi, enfront del 10 % de la mitjana espanyola, tot i que ha augmentat un 14 % des del mínim anterior a la crisi, més que la mitjana espanyola.

En conseqüència, la Comunitat Valenciana ha gaudit d'un creixement sòlid del PIB durant els últims cinc anys, per damunt de la mitjana espanyola, i ha registrat un creixement per damunt del 3 % en cinc anys consecutius. L'economia va assolir un producte interior brut (PIB) de 104.600 milions d'euros en 2016¹, xifra

que representava el 9,4 % del PIB espanyol, fet que la converteix en una de les economies territorials més importants d'Espanya.

Tanmateix, tot i que és una part essencial de l'economia espanyola, el PIB per càpita està per davall de la mitjana nacional (21.201 € enfront de 24.039 €) i per davall de la mitjana dels 28 de la UE (29.144 €). De manera similar, quan calculem el PIB per càpita en els estàndards de poder adquisitiu, la Comunitat Valenciana està per davall del nivell nacional (26.700) i la mitjana dels 28 de la UE² (29.200). Els salaris en el territori valencià són un 15 % més baixos que la mitjana de Catalunya i un 21 % més baixos que la mitjana de Madrid.

La ciutat de Valencia, el centre econòmic del territori, té un PIB per càpita prou inferior al d'altres grans ciutats espanyoles i està entre el 25 % de les àrees metropolitanes més empobrides de l'OCDE.³

¹ Font: Eurostat.

² Font: Eurostat.

³ OCDE (2018a).

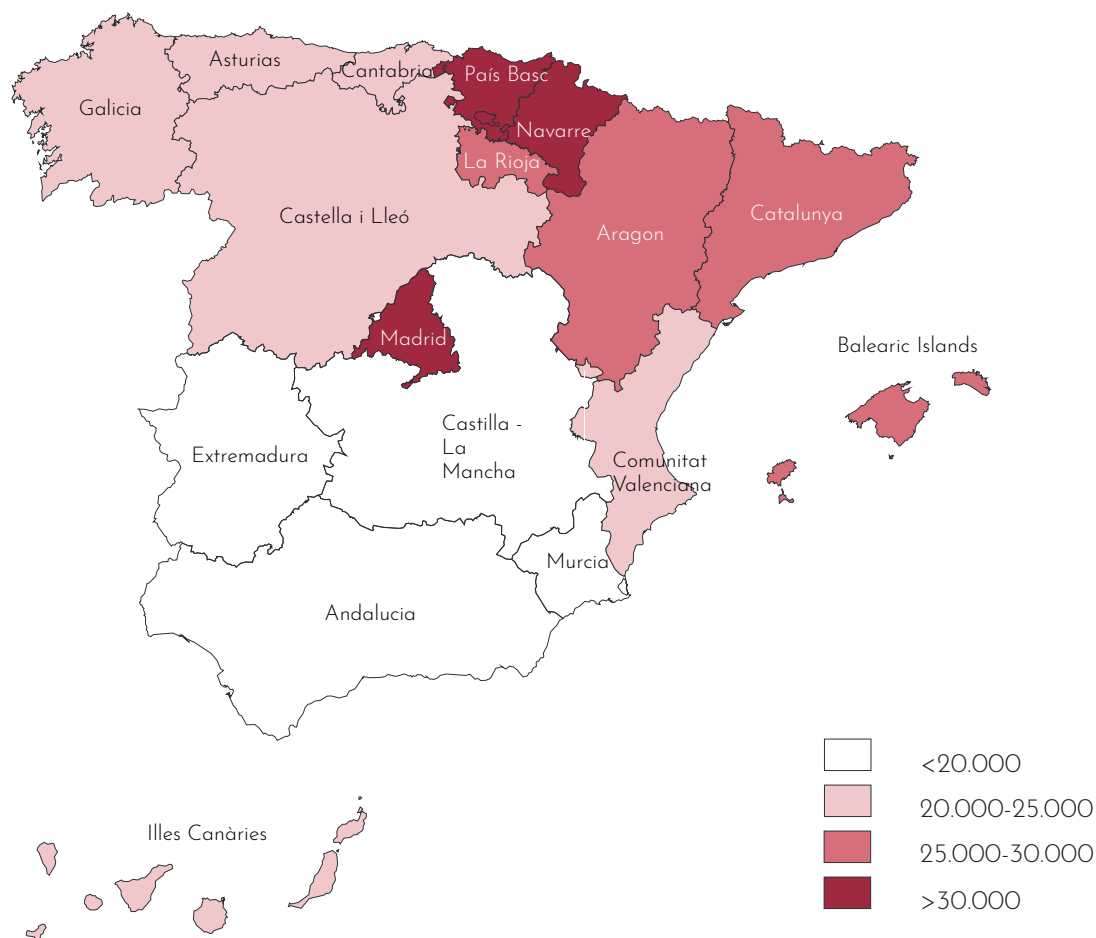


Figura 1: PIB per càpita a Espanya segons Comunitats Autònomes.

Font: Artola, C. et al., (2018). 'Monitoring the Spanish Economy from a Regional Perspective: Main Elements of Analysis'.

Composició de l'economia

S'estima que els serveis representen el 71 % del PIB regional, la indústria aproximadament el 19,8 %, la construcció el 6,7 % i l'agricultura el 2,4 %. El 73,3 % del PIB espanyol procedeix dels serveis, el 18,1 % de la indústria, el 5,8 % de la construcció i el 2,9 % de l'agricultura.⁴ S'estima que el sector turístic representa una quota superior a la mitjana, amb un 13 % i 7,8 milions de turistes estrangers que van visitar la regió en 2016.

L'economia valenciana està ben integrada dins de l'economia europea i internacional. El 27 % del PIB valencià està relacionat amb

les exportacions, comparat amb el 23 % de tot el país en conjunt. Les exportacions han augmentat un 42 % des de 2011, comparat amb un 18 % d'Espanya. Hi ha una forta i diversificada base d'exportacions, amb 22.000 empreses que exporten béns i serveis.⁵

Malgrat l'augment de l'economia de serveis, el sector industrial encara representa una cinquena part del valor afegit brut. La base industrial valenciana té diverses característiques importants:

Si bé el clúster industrial valencià disposa d'un important nombre d'empreses, aquest està format principalment per petites i mitjanes

4 Artola, C. et al., (2018). 'Monitoring the Spanish Economy from a Regional Perspective: Main Elements of Analysis'.

5 Valencian Investment Desk (2019).

empreses.

Té clústers competitius en l'àmbit internacional i orientats a l'exportació en el sector ceràmic, l'agroquímic, l'alimentari, del calçat, de l'automoció, el químic, el de materials de construcció i el tèxtil.

La indústria de l'automoció és particularment important pel que fa a les exportacions, ja que representa un poc més de la quarta part de les exportacions del territori. La planta de Ford és una de les més eficients d'Europa.

Tot i que el sector agrícola és reduït, és relativament significatiu. Representa el 14 % del total de les exportacions agrícoles espanyoles, el tercer sector més important de les regions espanyoles, amb prop de 2.000 empreses en el sector agroalimentari de la Comunitat Valenciana.

El territori valencià també és el quart receptor d'inversió estrangera amb un 5 % del total nacional.⁶

En termes d'inversió, segons l'Eurostat, en 2015, la despesa regional en investigació i

Region	Agriculture	Industry	Construction	Market Services	Non-market services (a)
Andalusia	6,6	12,8	6,5	51,9	22,3
Aragon	5,4	24,9	6,1	44,7	18,8
Asturias	1,6	22,5	6,8	49,5	19,6
Balearic Islands	0,5	7,2	6,2	70,5	15,6
Canary Island	1,3	7,6	5,4	65,7	20,0
Cantabria	1,6	23,0	6,8	49,5	19,1
Castilla Leon	4,5	22,8	6,3	44,0	22,5
Castilla La Mancha	8,5	21,8	6,9	41,7	21,0
Catalonia	1,1	22,1	5,0	56,8	15,1
Valencian Com.	2,4	19,8	6,7	53,5	17,5
Extremadura	8,9	14,5	7,4	41,5	27,7
Galicia	5,6	20,8	6,8	48,0	18,7
Madrid	0,1	10,8	4,5	68,8	15,8
Murcia	5,6	19,8	6,2	48,0	20,5
Navarre	3,5	32,8	5,4	41,0	17,3
Basque Country	5,6	19,8	6,2	48,0	20,5
La rioja	6,1	28,7	6,0	42,1	17,1
Spain	2,9	18,1	5,8	55,0	18,3

Taula 1: Composició sectorial a Espanya segons Comunitats Autònomes.

Font: Artola, C. et al., (2018) 'Monitoring the Spanish Economy from a Regional Perspective: Main Elements of Analysis'.

Les exportacions estan projectades internacionalment. El pes relatiu de les vendes a països emergents (BRICS i Next-11) és superior al de les exportacions espanyoles a aquestes destinacions, amb una creixent proporció de productes de mitjana-alta tecnologia.

desenvolupament (I+D) se situa en uns 1.010 milions d'euros, xifra que representa l'1 % del producte interior brut (PIB) regional. Aquesta xifra és inferior a la mitjana espanyola (1,22 %) i a la mitjana dels 28 de la UE (2,04 %), tot i que aquestes quantitats han anat en

⁶ Artola, C. et al., (2018) 'Monitoring the Spanish Economy from a Regional Perspective: Main Elements of Analysis'.

augment des de 2013. La despesa regional en I+D representa el 7,7 % de la despesa total espanyola en I+D.

Ocupació i mercat de treball

En el quart trimestre de 2018, hi havia 2.062.000 persones ocupades, 344.000 desocupades al territori i 1,7 milions de persones econòmicament inactives. En l'últim trimestre de 2018, el 73 % de la població estava ocupada en serveis, el 16,7 % en indústria, el 6,8 % en construcció i el 3,3 % en l'agricultura.⁷

Quasi la meitat de les persones ocupades treballaven entre 35 i 44 hores; una quarta part, menys de 35 hores, i, aproximadament, el 10 % treballava més de 45 hores a la setmana.

gran part de les responsabilitats amb els fills dins de la família, la qual cosa les situa fora de l'ocupació formal. Segons l'OCDE, l'impacte de tindre fills redueix la durada total de la carrera professional de les dones en un terç a Espanya, i les dones tenen moltes més probabilitats d'accedir a una ocupació a temps parcial, que generalment ofereix salaris més baixos i menys oportunitats de progressió professional.⁹

La desocupació va arribar a un màxim del 28,1 % en 2013, però des d'aleshores ha descendit al 18,2 % en 2017.¹⁰ No obstant això, la taxa de desocupació a la regió en 2017 va ser lleugerament superior a la taxa nacional (17,2 %) i significativament superior a la mitjana dels 28 de la UE (7,6%).¹¹ Els joves es veuen especialment afectats pels nivells de desocupació (vegeu la taula 1).

	3r quadrimestre de 2018		
	Comunitat Valenciana		
	Total	Homes	Dones
Total	49,8	56,3	43,5
Entre 16 i 24 anys	23,1	24,9	21,2
Entre 25 i 34 anys	71,1	76,8	65,3
Entre 35 i 44 anys	79,5	85,3	73,7
Entre 45 i 54 anys	74,9	82,8	66,8
De 55 anys o més	22,5	28,1	17,7

Taula 2: Taxa de desocupació segons el gènere i l'edat a la Comunitat Valenciana.

Font: Dades facilitades per Labora, Servei Valencià d'Ocupació i Formació.

El salari mensual mitjà en euros en el tercer trimestre de 2018 va ser de 1.508: 1.677 en la indústria, 1.486 en la construcció i 1.468 en els serveis.

Les taxes d'activitat d'homes i dones en el mercat laboral poden variar dràsticament, amb taxes d'inactivitat per a les dones que, de vegades, arriben el 42 % en comparació amb el 16 % dels homes.⁸ Aquestes taxes poden ser conseqüència del fet que les dones assumeixen

Aquesta dada no és exclusiva de la Comunitat Valenciana; la desocupació juvenil a Espanya és d'aproximadament el 40 %, enfront d'un 15,2 % de la mitjana de la UE, mentre que el 70 % dels joves treballadors del país treballen amb un contracte temporal (enfront de només el 13,1 % dels treballadors d'entre 25 i 49 anys).¹² Les taxes d'ocupació entre els joves i els majors són particularment baixes.

7 Dades facilitades per Labora, Servei Valencià d'Ocupació i Formació.

8 Dades facilitades per Labora, Servei Valencià d'Ocupació i Formació.

9 Font: OCDE (2018).

10 Font: Eurostat.

11 Font: Eurostat.

12 Font: Comissió Europea (2019).

Desigualtat

Espanya s'enfronta a una "situació crítica en termes de desigualtat d'ingressos", segons l'Informe conjunt d'ocupació de 2019 de la Comissió Europea, que utilitza dades de 2017 i principi de 2018. El 20 % de les llars més riques del país va rebre una part dels ingressos 6,5 vegades superior a la del 20 % més pobre, enfront d'una mitjana de 5,1 vegades en tota la UE, i quasi el doble que els valors corresponents a les llars amb millors resultats.

Comunitat Valenciana es troba en el punt més alt de la desigualtat regional, encara que no és la regió que més arrere es queda. En 2015, el PIB per càpita de la UE era de 28.900. Si la xifra de la UE és igual a 100, el PIB per càpita espanyol era de 90, i el PIB per càpita de la Comunitat Valenciana només de 80, davant de la mitjana europea referenciada.¹³

Les regions més riques d'Espanya són Madrid i el País Basc, amb un PIB real per càpita superior als 30.000 euros en 2017, seguides de Navarra, La Rioja, Aragó i Catalunya, en les quals el PIB per càpita és superior a 25.000 euros. La Comunitat Valenciana es troba en el tercer grup de regions amb una renda d'entre 20.000 i 25.000 euros per càpita, juntament amb les regions del nord-oest i Múrcia. Les regions més pobres es troben al sud (Andalusia, Extremadura i Castella-la Manxa) i tenen una renda mitjana per persona inferior als 20.000 euros.

Tot i això, cal assenyalar que les diferències en termes de PIB per càpita a Espanya s'han mantingut estables després de l'any 2000, amb unes desigualtats relativament baixes en comparació amb altres països de l'OCDE.¹⁴ De fet, hi ha només sis països dels 33 de l'OCDE que tenen diferències regionals més baixes.

Creixement empresarial

A la Comunitat Valenciana, hi havia 142.334 empreses de les 1.286.750 que hi havia a escala

nacional en 2014.¹⁵ La Comunitat Valenciana és la quarta regió, per darrere de Madrid, Catalunya i Andalusia, pel que fa a l'augment de la creació de nous negocis.¹⁶

La Comunitat Valenciana està classificada com el quart lloc més fàcil per a iniciar un negoci a Espanya segons el Banc Mundial.¹⁷ Espanya ocupa el lloc 30 entre 190 economies quant a la facilitat per a iniciar negocis, segons les últimes qualificacions anuals del Banc Mundial. El rang d'Espanya va baixar de 28 en 2017 a 30 en 2018. La facilitat per a iniciar negocis a Espanya va suposar una mitjana de 41,55 des de 2008 fins a 2018, va arribar a un màxim històric de 62 en 2009 i a un mínim històric de 28 en 2017.

En general, l'economia valenciana té punts forts sobre els quals pot fonamentar-se. El fort creixement econòmic ha reduït la desocupació i ha millorat el nivell de vida. La regió disposa d'un sector exportador fort i internacionalment integrat, i un sector turístic pròsper. També disposa d'una excel·lent logística, infraestructura i una població amb bona formació.

No obstant això, encara hi ha reptes importants: la renda familiar continua sent massa baixa; l'economia és massa cíclica; la desocupació massa elevada, amb una distribució deficient de les hores de treball, i les diferències de productivitat amb les regions espanyoles amb millors resultats continuen sent evidents.

El repte és construir a partir de les fortaleeses, al mateix temps que s'endrecen les debilitats, encara que l'economia estiga sotmesa a grans canvis tecnològics i demogràfics.

Automatització

A Espanya, s'ha produït una polarització contínua de l'ocupació, encara que aquesta ha sigut més limitada a Espanya per la rigidesa de les institucions del mercat laboral en relació

¹³ Comunicats de premsa d'Eurostat.

¹⁴ Font: OCDE (2018b).

¹⁵ Font: OCDE (2018b).

¹⁶ Valencian Investment Desk (2019).

¹⁷ Consoli i Sánchez-Barrioluengo (2016).

amb les economies de mercat liberals. Com a resultat, s'ha produït una expansió de les ocupacions de serveis de baixa qualificació i dels treballadors altament qualificats, però el creixement de l'ocupació en treballs de qualificació mitjana o baixa ha sigut relativament escàs. Un dels principals impulsors d'aquest canvi estructural en l'ocupació és l'adopció tecnològica.¹⁸ Atenent el potencial per a automatitzar tasques i els llocs de treball en el futur, una mala gestió de l'automatització podria agreujar les desigualtats i comportar pitjors resultats per a molts.

Una anàlisi recent de les ocupacions amb alts índexs potencials d'automatització en l'OCDE entre les cinc principals indústries per percentatge d'ocupació suggereix que els diferents sectors varien significativament pel que fa a l'impacte probable de l'automatització a la Comunitat Valenciana. El 45 % de les ocupacions en la indústria manufacturera,

fa a la taxa potencial d'automatització per gènere i nivell educatiu: el 28 % de les dones davant del 39 % dels homes, mentre que el 44 % dels treballadors amb un nivell educatiu baix i el 39 % amb un nivell educatiu mitjà es trobaven en llocs de treball amb un alt potencial d'automatització, en comparació amb només el 14 % dels treballadors amb un nivell educatiu alt. Curiosament, tots els grups d'edat estan en risc, amb un terç de tots els grups d'edat en treballs amb un alt potencial d'automatització.²⁰

Aquest fet indica que, atenent la composició de l'economia valenciana, amb una desproporció en els treballs de la indústria i la construcció, amb el temps l'automatització pot comportar la pèrdua de molts llocs de treball. Per descomptat, es poden crear molts llocs nous i els tipus de tasques dels treballadors pot canviar de manera que millore la qualitat del treball que duen a terme. No obstant

Indicador biofísic	Espanya	Límits per càpita	Unitat
Emissions de CO2	9,1	1,6	tones de CO2 per any
Fòsfor	6,1	0,9	quilograms de P per any
Nitrogen	59,2	8,9	quilograms de N per any
Aigua	774	574	metres cúbics de H2O per any
eHANPP	2,8	2,6	tones de C per any
Empremta ecològica	3,4	1,7	hectàrees globals (gha) per any
Empremta material	25,7	7,2	tones per any

Taula 3: Resultats en sostenibilitat per càpita a Espanya.

Font: A Good Life for All.

el 42 % en la construcció i el 35 % en el comerç a l'engròs i al detall estan en risc d'automatització. Per contra, només el 26 % de la sanitat i el treball social i el 8 % dels rols educatius estan en risc.¹⁹ No obstant això, atesa la desproporcionada taxa d'ocupació en aquests sectors, és probable que la Comunitat Valenciana es veja molt afectada per les ones d'automatització en el futur.

També hi ha diferències importants pel que

això, les onades d'automatització anteriors, incloses les que han tingut lloc a la Comunitat Valenciana, demostren que l'adopció de tecnologia continuarà comportant un declivi en els treballs "rutinaris" que només requereixen una qualificació mitjana i un augment de la demanda en els que requereixen una qualificació alta i baixa. La polarització del mercat de treball planteja canvis tant en les condicions de vida, en els nivells de desigualtat i la qualitat del treball com en el rendiment econòmic de la productivitat.

¹⁸ Font: OCDE (2018b).

¹⁹ PwC (2018).

²⁰ PwC (2018).

Per a donar una indicació de la magnitud potencial dels salaris en risc, el valor dels salaris associats amb activitats tècnicament automatitzables en les cinc economies més grans d'Europa –França, Alemanya, Itàlia, Espanya i el Regne Unit– és d'1,9 bilions de dòlars, i més de 60 milions d'empleats. Evidentment, la Comunitat Valenciana representa només una part reduïda, però, així i tot, si una part dels salaris es desplaça i flueix cap als propietaris del capital, s'hi pot produir un augment de la desigualtat.²¹

El ritme, l'escala i els efectes distributius de l'automatització estan pràcticament configurats per les polítiques públiques; els impactes del canvi tecnològic estan determinats políticament. Des de les polítiques del mercat laboral fins a les taxes salarials, des de la facilitat i l'eficàcia de finançar la inversió fins als models de propietat inclusiva i les estratègies per a reduir les hores de treball, les polítiques públiques poden garantir que l'automatització funcione per a molts, no per a uns quants.

Canvi climàtic

Tenim menys de 12 anys per a reduir radicalment les emissions globals de carboni o ens arrisquem a desencadenar una sèrie de perillosos punts d'inflexió als ecosistemes del planeta com a conseqüència de l'augment de les temperatures.²²

Les taules següents mostren una indicació de la magnitud dels canvis necessaris en l'activitat econòmica i social per a aproximar Espanya a uns límits segurs en el planeta, una mesura dels límits biofísics que les societats humanes han de complir per a no aprofundir més en la degradació del medi ambient. Com mostra l'anàlisi, se superen quasi tots els límits actuals i, per tant, caldrà una ràpida transició a una economia postcarbònica.

Hi ha grans oportunitats per a aconseguir una societat més justa i saludable. La

descarbonització de l'economia valenciana suposarà una inversió important i comportarà un creixement de l'ocupació en la construcció i rehabilitació, en el sector de les energies renovables, en els sistemes de transport, en les economies de serveis ecològics, en els modes de producció més localitzats i en el finançament d'activitats ecològiques, entre altres.

Però si la Comunitat Valenciana i el món no aposten per la descarbonització, els riscos per a l'economia i la societat poden ser greus. Per posar un exemple dels desafiaments que ens esperen, anàlisis recents sobre els efectes de la calor a la Comunitat Valenciana indiquen que la pujada de temperatures que s'espera produirà riscos econòmics importants i per a la salut, sobretot per als més vulnerables, com ara la gent major o els treballadors sobreexposats a la calor.²³ Els canvis de temperatura també amenacen sectors clau com l'agricultura o el turisme, depenent de la intensitat i la velocitat amb què es produïsquen.

Qualsevol estratègia per al futur del treball ha de comportar com a base una descarbonització ràpida, un repte immens, però que pot proporcionar potencialment també molts beneficis.

Envelliment

El percentatge de població de 60 anys o més a Espanya (22,2 %) és lleugerament superior al del conjunt d'Europa (21,6 %), i l'edat mitjana d'Espanya (39,8 anys) és quasi igual a la d'Europa (40,1 anys). La població espanyola envella més ràpidament que la del conjunt d'Europa. Entre la comunitat de majors de 65 anys, la població de 80 anys o més és el grup que creix més ràpidament.²⁴ En part, aquesta circumstància reflecteix la salut de la societat espanyola, recentment classificada com la més sana del món, fet que contribueix a la longevitat.²⁵

No hi ha diferències significatives ni en les

²¹ McKinsey Global Institute (2017).

²² IPCC, (2018) 'Global Warming of 1.5°'

²³ Lehoczy, A., et al. (2017). 'The Urban Heat Island Effect in the City of Valencia'.

²⁴ Noguera, C. S., et al. (2014). 'Regional difference in population ageing in Spain'.

²⁵ Miller i Lu, (2019). 'These are the world's healthiest nations'.

taxes de natalitat ni en l'esperança de vida entre la Comunitat Valenciana i la resta de l'Estat. No obstant això, té una de les taxes de moviment intern més altes d'Espanya, una de les taxes més altes de migració externa i una alta proporció de població amb nacionalitat estrangera.

Una societat envellida comporta una creixent demanda del serveis de salut i d'assistència, a més d'un possible canvi en les modalitats de treball (tant en la distribució de les hores setmanals com per a experimentar amb un model més just de les condicions de treball al llarg de la vida).

En conjunt, l'automatització, el canvi climàtic i l'envelliment de la societat plantejaran reptes complicats a l'economia valenciana en termes d'ocupació, canvis sectorials i desigualtat. No obstant això, amb una gestió adequada, i amb una estratègia de visió de futur que tinga per objectiu amplificar el potencial i minimitzar els desavantatges dels forts canvis tecnològics, demogràfics i ambientals, les tendències futures suposadament amenaçadores poden ser la base d'una economia més inclusiva, productiva i pròspera.

2.

Objectius d'Intervenció Pública

Objectius d'Intervenció Pública

Basant-nos en l'anàlisi anterior, podem identificar alguns objectius estratègics que suggerim podrien guiar l'acció de les polítiques públiques d'ocupació valencianes durant els propers anys.

- I Protegir-se contra els cicles estacionals i els impactes tecnològics
- II Previndre les crisis d'assistència
- III Promoure el treball digne
- IV Apostar per la sostenibilitat ecològica

I - Protegir-se contra els cicles estacionals i els impactes tecnològics

La Comunitat Valenciana continua suportant la càrrega d'un alt nivell de desocupació i de desocupació juvenil, però igual de problemàtica és l'ocupació temporal o la subocupació a temps parcial. Tot i que el turisme ha sigut el sector econòmic de referència per a moltes regions del sud d'Europa des dels anys huitanta, la viabilitat que té a llarg termini com a model econòmic sòlid es troba, cada vegada més, sota escrutini. Això es deu, en part, a la tendència del mateix a generar llocs de treball precaris i estacionals que s'adhereixen a un model de baixa qualificació i baixos salaris.

Per tant, un objectiu clau per a la Generalitat Valenciana ha de ser l'adopció d'una estratègia alternativa a mitjà i llarg termini que enfortisca i faça créixer l'economia de la regió durant tot l'any. En aquest sentit, argumentem com i per què això implica també renunciar, si volen fomentar l'ocupació decent, l'atracció de la inversió en certes indústries i centrar-se en el que anomenem "nous fonaments" de l'economia. Els serveis de suport a l'ocupació i a la formació hauran d'exercir un paper fonamental en aquest sentit.

L'administració pública valenciana també hauria de tractar de mitigar la desocupació tecnològica i/o la polarització de l'ocupació que resulta de l'augment de la inversió en capital fix. Tenint en compte el context actual, la introducció de tecnologies que estalvien mà d'obra pot agreujar les desigualtats existents. El potencial tecnològic avança de forma ràpida, però el desplegament i la difusió d'aquests dispositius està determinat políticament. Hi ha una oportunitat de fer de les tecnologies d'automatització una promesa i no només una amenaça.

II - Previndre la crisi de les cures

La població d'Espanya està envellint més ràpidament que la del conjunt d'Europa. Com que gran part del món occidental viu més temps i treballa més lluny dels seus familiars, l'atenció de la nostra població d'edat avançada serà un imperatiu social i econòmic agreujat en les pròximes dècades. Per a previndre aquesta crisi, recomanem implementar un enfocament que es base a entendre el treball assistencial com una part fonamental del nostre futur econòmic, per a la qual cosa és necessari situar el treball assistencial en el centre del suport a l'ocupació.

Assenyalem com una estratègia que amplie les infraestructures assistencials que hi ha, en col·laboració amb els serveis de foment de l'ocupació, pot proporcionar els instruments, la formació, els espais, la visibilitat i el reconeixement necessaris per a donar una resposta digna i humana als reptes assistencials del segle XXI.

III - Promoure el treball digne

La nostra manera d'entendre "treball digne" és, en el millor dels casos, ambigua i pot arribar a ser una excusa per a reforçar el dogma que qualsevol treball és millor que no tindre treball.

Per a generar expectatives sobre el que el treball pot oferir, no solament als individus sinó també a la comunitat local, és important establir polítiques d'ocupació que reforcen les relacions entre aquests dos àmbits. En aquest context, "digne" es refereix a un treball més estable, segur i amb sentit per a les persones, en indústries bàsiques no cícliques, però també significa una reducció de l'extensió de la jornada laboral. En les seccions següents, expliquem per què i com podria tenir lloc la transició que proposem.

IV - Apostar per la sostenibilitat ecològica

El canvi climàtic ja no és una amenaça sinó una realitat. Amb només 12 anys per a reduir les emissions de carboni, la Comunitat Valenciana (i el conjunt d'Europa) ha de basar el seu futur en una estratègia econòmica sostenible.

Defensem una estratègia en diversos fronts que inclou la reducció d'hores laborals en tota l'economia, la inversió en energies renovables i la prioritització de la producció local i el finançament sostenible.

3.

Estratègia

Estratègia

Per a aconseguir els objectius presentats en l'apartat anterior, defensem una estratègia tradicional que afronte el problema des d'un conjunt de tàctiques diverses però coherents en el seu conjunt.

Una estratègia "fundacional"

La nostra hipòtesi és que el futur de l'economia valenciana estarà molt relacionat amb l'evolució de les xicotetes i mitjanes empreses (PIME), així com amb la capacitat per a respondre davant dels canvis demogràfics que comportarà la demanda del treball assistencial. Si s'enforteixen les PIME i el treball assistencial, que potencien també el creixement de l'ocupació, s'ajudarà a previndre els problemes d'estacionalitat i s'aportarà la base per a la creixent (però ja alta) demanda de treball assistencial que es preveu en els pròxims anys. El marc general d'aquesta estratègia és allò "fundacional".¹

Les estratègies econòmiques fundacionals es contraposen a l'enfocament dominant de la innovació, que, generalment, dona prioritat a les indústries d'alta tecnologia glamuroses i/o als "serveis empresarials intensius en coneixement" (KIBS) en un intent per impulsar el PIB. Aquestes indústries no solen contractar

molts treballadors, malgrat les esperances que els responsables de l'elaboració de polítiques hi han depositat (vegeu el requadre 1). En canvi, les estratègies fundacionals comencen amb allò essencial i reforcen després allò de caràcter funcional (vegeu el requadre 2).

En el conjunt de la Unió Europea, aquests sectors presenten una reduïda dimensió pel que fa a l'ocupació (malgrat les aspiracions dels programes estatals de formació). En 2017, els serveis manufacturats d'alta tecnologia a València van representar només el 0,3 % de tota l'ocupació.²

Tal com es va concebre originalment, l'economia fundacional constitueix els béns, els serveis i els serveis públics que estan estretament vinculats a la ciutadania i al funcionament essencial de les economies modernes:

- **Fonaments materials**
- **Canonades, cables, xarxes,**

¹ Foundational Economy Collective. Foundational Economy (Manchester: Manchester University Press, 2018).

² Font: Eurostat.

- **infraestructura física per als serveis/recursos**
- **Fonaments de provisió de serveis bàsics**
- **Serveis universals, Estat del Benestar, educació, sanitat, etc.**

L'anàlisi dels nivells d'ocupació ha demostrat que, en tots els països europeus, aquestes pràctiques fundacionals constitueixen una part important de les economies nacionals. Al Regne Unit, s'estima que el paper de l'ocupació material o de provisió de serveis bàsics constitueix el 43,8 % de l'ocupació total, mentre que a Alemanya i Itàlia constitueix el 41,3 % i el 36,9 %, respectivament.³

Ampliar l'abast de les polítiques d'ocupació

Què significa "l'estratègia fundacional" per al servei de suport i foment de l'ocupació i per a l'estratègia global de política econòmica?

En el passat, el suport a l'ocupació en les economies avançades ha comportat, quasi d'una forma unànime, programes de formació, intermediació laboral, ajudes a la contractació i concessió de subvencions específiques. En aquest escenari, el recurs als serveis públics d'ocupació, atenent a l'evidència, és sovint l'últim recurs al qual han de recórrer els empresaris (i els demandants d'ocupació) per a relacionar-se els uns amb els altres.

A l'hora de fer front als futurs reptes econòmics, suggerim que una major efectivitat en les accions de suport a l'ocupació implicaria ampliar i transformar les funcions del Servei Valencià d'Ocupació i Formació, amb l'objectiu de contribuir a construir uns fonaments més sòlids per a l'economia valenciana.

A l'hora de desenvolupar i ampliar el concepte d'allò fundacional, incloem altres serveis i elements d'infraestructura rellevants per a l'ocupació. Identifiquem tres xarxes de suport que podrien servir per a desenvolupar noves oportunitats "fundacionals" des de

l'administració pública valenciana:

1. Una xarxa d'espais de treball oberts
2. Una infraestructura per a desenvolupar el treball assistencial
3. Una xarxa logística i de comerç en línia per a les PIME

Aquestes bases poden permetre:

- **Donar suport al creixement i a la multiplicació de les PIME i els emprenedors, de manera que es promoga la creació de treball digne i no cíclic.**
- **Proporcionar una unió necessària entre la demanda del treball assistencial, els espais d'assistència i la logística adequada per a trobar treball que requereix una població envellida en el pròxim anys.**
- **Facilitar uns vincles més sòlids, entre les xicotetes empreses i el Servei Valencià d'Ocupació i Formació, de manera que s'enfortisca l'abast de les polítiques d'ocupació.**

Cada una d'aquestes tres infraestructures comporta diversos punts i llocs de contacte entre els representants del Servei Valencià d'Ocupació, LABORA, les empreses privades i els sol·licitants de treball, la qual cosa permetria oferir un servei més integrat que podria recopilar dades sobre les necessitats de les empreses, la necessitat assistencial i les ofertes de treball.

Amb aquesta estratègia ampliada de suport a l'ocupació, l'objectiu és que els empresaris recorreguen als serveis públics d'ocupació de forma prioritària, com una opció de qualitat. Així mateix, enfortint les relacions entre LABORA i els sectors productius, s'assegurarà una major disponibilitat d'ofertes de llocs de treball i un major grau de correspondència amb les necessitats de les persones i de les empreses.

Pel que fa a les tres noves infraestructures "fundacionals", els espais, el finançament i la

³ Foundational Economy (2018), p. 24-5.

logística són clau. Aquests estan detallats en l'apartat 4.

√Cap a una política temporal

A mesura que la quarta revolució industrial es desencadena en les pròximes dècades, és urgent veure el temps com un recurs valuós.

El temps de treball adquireix una nova importància a mesura que certs sectors de la indústria esdevenen susceptibles d'incorporar noves tecnologies que estalvien mà d'obra. Aquest repte presenta al Govern l'oportunitat d'apostar per una reducció de les hores de treball amb pèrdues salarials potencialment mínimes o nul·les.

Aquest fet ajudaria a aconseguir l'objectiu de garantir un treball digne per a una part molt significativa dels treballadors i treballadores (més temps lliure tendeix a disminuir l'estrés general i a reduir les absències per malaltia).

Més enllà de les indústries amb major risc d'automatització (en termes relatius), la reducció de la jornada laboral en diversos sectors ha de ser una política pública que es desenvolupe en el mitjà i llarg termini. Hi ha diverses maneres d'enfocar l'acció en aquest sentit, segons el propòsit de la intervenció.

La reducció de la jornada laboral també contribuiria al fet que l'economia valenciana s'orientara cap a la sostenibilitat mediambiental, ja que es reduirien els viatges d'anada i tornada en transports intensius en carboni (si la reducció es produeix en termes diaris).

Les investigacions han mostrat que jornades laborals més llargues contribueixen al consum intensiu d'energia, afavoreixen les despeses supèrflues i els estils de vida no sostenibles.⁴

En l'estudi possiblement més exhaustiu fins a la data, els investigadors van analitzar dades de 29 països de l'OCDE, entre aquests, Espanya, i van concloure que els països amb horaris de treball més curts tendeixen a tindre empremtes

ecològiques, empremtes de carboni i emissions de diòxid de carboni significativament més baixes. No és tant el tipus de producció, sinó, més bé, són els comportaments de consum i els desplaçaments els que impulsen aquesta correlació.⁵

Col·laboració interdepartamental

L'aplicació d'aquestes estratègies obri una oportunitat, i potser una necessitat, perquè diferents departaments del Govern Valencià treballen més estretament per a aconseguir enfrontar el futur amb garanties.

La Conselleria d'Economia Sostenible (a través de Labora i IVACE) i la Conselleria de Polítiques Inclusives podrien crear una xarxa de reforç mutu que inloguera nous serveis, infraestructures i suport per a les persones en situació de desocupació.

Per exemple, amb una població que envelleix i que està a punt d'exacerbar els ja de per si saturats serveis d'assistència social, el sistema s'enfrontarà a una demanda cada vegada més alta de treball en l'àmbit de les cures, així com a majors necessitats de formació i instal·lacions necessàries per al desenvolupament de les seues activitats. En aquest escenari els serveis públics d'ocupació haurien de col·laborar estretament amb les polítiques d'inclusió per a fer front a aquest repte.

4 Devetter François-Xavier i Rousseau Sandrine (2011). 'Working hours and sustainable development'.

5 Knight, K.; Rosa, E. A.; Schor, J. B. (2012). 'Reducing Growth to Achieve Environmental Sustainability: The Role of Work Hours'.

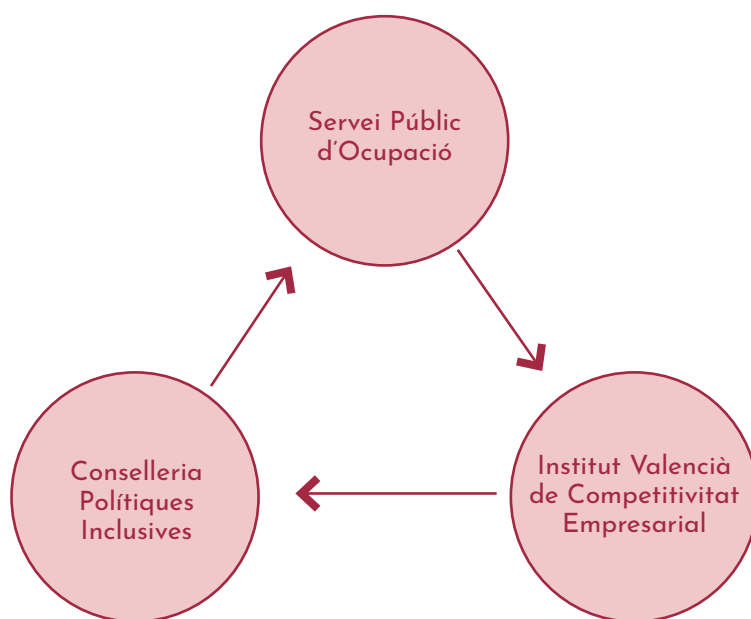


Figura 2: Serà necessària una major integració entre els departaments per a garantir el futur de l'economia valenciana, impulsar el treball digne, fer front a la crisi assistencial i caminar cap a la sostenibilitat ambiental.

4

Propostes d'Acció

Propostes d'Acció I

Intervencions Polítiques

L'estratègia esmentada abans es pot aconseguir a través de diverses maneres en els pròxims anys. A continuació, identifiquem les opcions que estan dins de les competències de les polítiques públiques d'ocupació i també proposem un noves funcions que es podrien adoptar.

Transició de la jornada de treball

L'objectiu general d'aquests suggeriments és establir una sèrie de polítiques pràctiques de reducció del temps de treball que reforcen i donen suport a la transició de l'economia valenciana cap a una disminució generalitzada de la jornada laboral en el període estimat d'una dècada. Les polítiques són diverses, però es reforcen mútuament: la transició a una economia de jornades laborals més curtes ha de reconèixer la pluralitat de les maneres de treballar i de cultures laborals en l'economia en el seu conjunt. Això impedeix adoptar un enfocament únic, universalment vàlid, que sovint pren forma de regulació pública des de dalt cap a baix.

Testar primer la reducció horària en el sector públic

El sector públic ha de liderar l'adopció de pràctiques de reducció de la jornada setmanal. Per tant, suggerim utilitzar el sector públic com a plataforma per a estudiar pràctiques de setmanes de treball més curtes. Això no solament convertiria el sector públic en una

referència per a mostrar els beneficis de la reducció del temps de treball, sinó que també ajudaria a promoure l'ocupació dins d'aquest sector. Els assajos comptarien amb el suport d'un "Equip de Transició del Treball" de creació nova, que s'encarregaria de la supervisió reglamentària per a garantir que les proves s'adapten a les diferents necessitats de les empreses i institucions públiques i del personal que treballa en el sector. Una setmana laboral més curta en el sector públic augmentaria el benestar del personal, la satisfacció en el treball i la productivitat, al mateix temps que incentivaria els demandants d'ocupació a accedir a aquests treballs.

Dissenyar una infraestructura logística i de programari que registre i ajude les empreses a implementar les jornades més curtes

El programari i l'aplicació s'han de dissenyar amb els principis i valors bàsics relacionats amb la reducció del temps de treball dels empleats sense cap disminució salarial. L'aplicació i el programari ha d'estar dissenyats, implementats i supervisats per

l'Equip de Transició del Treball, conformat analistes i professionals assignats per a donar suport a la reducció del temps de treball en tota la Comunitat Valenciana. La informació obtinguda del programari proporcionaria un banc de dades per a ajudar a millorar les bones pràctiques i desenvolupar tècniques a mida que s'adapten a les diferents cultures de treball i a les empreses de tota l'economia.

L'Equip de Transició del Treball podria ajudar a facilitar el benestar dels treballadors dins de les mesures econòmiques locals d'acord amb criteris específics (per exemple, autonomia, igualtat, salut mental i física). Aquestes dades podrien ajudar a canviar el propi concepte del treball, que passaria de centrar-se en l'anàlisi quantitativa (xifres d'ocupació, productivitat i PIB) a centrar-se més en el funcionament qualitatiu de l'economia (benestar, salut i oferta d'ocupació digna i amb sentit per a la ciutadania).

Una iniciativa de "Bona Empresa"

Iniciar una campanya pública per a promoure que les empreses reduïsquen les hores

setmanals i incrementen els salaris per hora. Aquesta mesura seguiria les directrius del "Acord de Reocupació" propugnat en el seu moment pel president americà F.D Roosevelt; un paquet de mesures organitzat en tres línies d'actuació amb l'objectiu de reduir la setmana laboral, pujar els salaris i reconèixer el dret dels treballadors a negociar col·lectivament.¹

La Secretaria Autonòmica d'Ocupació o bé el Servei Valencià d'Ocupació, Labora, podria liderar la campanya en forma de premi a les millors pràctiques de "Bona Empresa" per a les empreses que hagen aconseguit reduir la jornada laboral del personal (sense reduir el salari). Un altre premi "d'or" podria concedir-se als empresaris i empresàries que hagen aconseguit reduir la setmana laboral del personal i hagen a més contractat nous treballadors i treballadores. La bona ocupació es convertiria, d'aquesta manera, en sinònim d'hores de treball reduïdes.

Aquest premi es col·locaria als aparadors de les botigues i en els llocs web, amb la finalitat

¹ Harper, A. and Stronge, W. ed. 'The Shorter Working Week', 2019, pàg. 58.

d'animar els consumidors a comprar en les empreses que apliquen el sistema, o perquè les empreses comercien amb un proveïdor concret que participe en la iniciativa. Es publicaria un butlletí mensual amb els noms de les empreses inscrites, que es convertiria en un element habitual juntament amb el comunicat de premsa mensual sobre l'ocupació o com a part d'aquest. A més, les empreses que adopten aquesta pràctica podrien ser recompensades amb una reducció dels impostos aplicables o de subvencions per a la contractació de personal addicional (vegeu la secció següent).

Utilitzar les subvencions actuals i de noves per a donar suport a les empreses

Les subvencions que atorga l'Administració central i la Unió Europea podrien utilitzar-se per a ajudar les empreses a aplicar la iniciativa de reducció del temps de treball. Això podria substituir les actuals subvencions que s'ofereixen als empresaris per a la contractació de nous treballadors (que fins ara han tingut un baix nivell d'ús). També es podrien vincular aquestes a través del premi a la "Bona Empresa".

A més a més, es podria estructurar un nou programa de subvencions directes orientades a ajudar a les empreses en el seu procés de transició, cobrint parcialment o totalment la diferència del cost salarial per hora, amb l'objectiu de mantenir el salari i el nombre d'ocupats a les empreses.

En aquest sentit, els subsidis podrien cobrir el 100% de la diferència en el cost salarial per hora producte de la reducció durant el primer any, el 50% durant el segon any i el 25% durant el tercer any. Per exemple: Una empresa amb 40 hores laborals per setmana per treballador pot tindre un salari mitjà de 1.500 €, o 9,30 € per hora.

La transició a 32 hores per setmana mantenint el salari de 1.500 € suposaria incrementar el salari per hora a 11,71 €.

La diferència de salari per hora seria de 2,41 €, i, per tant, el Govern hauria de donar una subvenció de 308,48 € al mes.

Un dels objectius principals d'aquest esquema de subvencions és promoure la contractació de treballadors per a compensar les hores de treball perdudes, de manera que s'incremente l'ocupació en el territori.

Propostes d'Acció II

Noves Infraestructures Fundacionals

Com hem dit abans, la intervenció de les polítiques públiques d'ocupació no s'hauria de limitar a subvencions i incentius fiscals; sinó que el suport als sectors productius, les formes de treball emergents i els tipus d'empreses que es volen impulsar, ha de ser (també) de caràcter espacial i infraestructural, de manera que es generen nous serveis i espais fora de les lògiques de mercat. En això consisteix l'adopció d'un nou enfocament "fundacional".

Amb tres àrees d'intervenció ben diferenciades –el treball digitalitzat, l'assistència als majors i les xicotetes empreses de manufactura i disseny–, el capítol següent tracta d'esbossar la forma que aquest suport podria adoptar.

Les solucions que es proposen pel que fa a espais de treball, xarxes logístiques i serveis de proximitat, tenen l'objectiu d'absorbir tasques, riscos i despeses. L'objectiu és produir una nova infraestructura pública, no mercantilitzada, i basada en el patrimoni comú, capaç de donar suport a la innovació, l'ocupació de qualitat i les pràctiques sostenibles. Amb una lògica de compartir i sumar, els recursos de la infraestructura de suport proposada constitueixen un patrimoni comú arrelat de forma territorial. En aquest cas, les aspiracions de "creixement" es dirigeixen, principalment, a augmentar la visibilitat i capacitat de les xarxes, actius i les habilitats locals.

Aquesta infraestructura de proximitat per al

treball i la innovació basada en el territori es converteix en el lloc en el qual es poden promoure i experimentar noves formes d'ocupació social i de sostenibilitat ambiental, com les que impliquen una setmana laboral més curta o els incentius per a triar opcions logístiques i de transport ecològiques.

Per al finançament i la gestió, les estructures proposades recorren a partenariats públics, privats i cívics. Les institucions autonòmiques s'associarien amb empreses cooperatives i organitzacions sense ànim de lucre, o ajudarien a establir-ne de noves. Per exemple, Labora podria participar-hi activament, i sense gestionar ni posseir aquestes iniciatives, tindria presència física i capacitat de coordinació en els tres models d'infraestructura que es proposen en aquest capítol. Així, Labora podria experimentar en contextos de treball actiu i recopilar dades sobre necessitats dels individus i del teixit productiu en l'àmbit local.

1. Creació I Gestió De Solucions Innovadores D'espais De Treball Oberts A Baix Cost

Es proposa l'impuls a l'establiment de solucions innovadores d'espais de treball, que permeten a les xicotetes empreses i a les emergents assumir riscos, innovar i expandir-se.

Per aconseguir-ho, les diferents institucions públiques d'àmbit local i autonòmic haurien de treballar activament amb els propietaris dels terrenys, els organismes sectorials i les possibles fonts de finançament per a establir iniciatives de col·laboració empresarial o pública en el territori que impulsen i gestionen una xarxa d'espais de treball oberts.

Amb l'objectiu explícit de desenvolupar la capacitat de l'economia local, retindre el valor en les comunitats i fomentar la demanda local de mà d'obra, les empreses o institucions públiques participants adquiririen i gestionarien espais de treball oberts en els llocs en els quals es detecten potencialitats o necessitats en aquest àmbit. Així, s'oferiria una gamma de contractes de lloguer i tipologies d'espais adaptats a les necessitats de les persones emprenedores, autònomes o empreses emergents.

Aquest partenariat hauria de sol·licitar també inversions d'altres institucions interessades en el desenvolupament de les capacitats econòmiques territorials, amb la finalitat d'estimular la creació d'ocupació en perfils i/o sectors específics.

Activar les empreses en el territori

És fonamental que les empreses de l'àmbit territorial participen en les primeres fases de conformació d'aquests nous projectes, i que siguen capaços d'aportar finançament suficient i coneixement tènic per garantir la seua viabilitat. Els objectius de la iniciativa han de ser múltiples. El més important és oferir una combinació d'espais de treball oberts integrats en els barris i ciutats, i que milloren la qualitat de l'espai públic disponible, al mateix temps que es promou la sostenibilitat econòmica i l'assoliment dels diferents objectius plantejats

per l'administració pública i per organismes com Labora o l'IVACE.

Les empreses participants serien les encarregades de gestionar els tipus d'espais de treball que s'oferixen i quina és la utilització que se'n fa. Amb l'objectiu de promoure la sostenibilitat, els valors ètics i socials, les empreses o institucions públiques participants podran finançar de manera creuada el preu dels contractes d'arrendament d'espais, garantint d'aquesta manera que els projectes i iniciatives que tigen un alt valor social però un retorn econòmic més baix, puguen, almenys inicialment, no ser expulsats de l'estructura de treball compartit.

Els tipus d'espais de treball que s'oferisquen haurien de ser suficientment flexibles per a respondre a les necessitats específiques de cada territori. A tal efecte, és essencial que els espais estiguen planificats d'una forma conjunta amb les empreses locals, ciutadania i institucions de caràcter local.

Aquest nou servei pot permetre que les xicotetes empreses i els treballadors autònoms i/o emprenedors, siguen capaços de reduir costos, assumir riscos i augmentar la seua capacitat de cooperar i innovar. Per aconseguir aquests objectius, caldria combinar l'oferiment d'usos de lloguer per a empreses comercialment més establides, que siguen capaces de sostenir el seu lloguer d'una forma més prolongada, com a forma també de facilitar el subsidi parcial d'aquelles empreses o iniciatives noves que requereixen d'un suport inicial.

Definir el paper dels espais de treball oberts

El terme "espai de treball obert", que va ser utilitzat per primera vegada per l'Autoritat del Gran Londres al Regne Unit en 2015, descriu una sèrie d'espais de treball flexibles en els quals les xicotetes empreses i els autònoms comparteixen els recursos i l'espai. Aquests espais, que poden incloure viviers d'empreses, acceleradores, estudis creatius i tallers, permeten als usuaris reduir els riscos associats amb els arrendaments a llarg termini i la propietat dels recursos. Les condicions d'accés i arrendament flexibles, juntament

amb l'oportunitat de compartir material especialitzat, permeten que els negocis siguin més flexibles i adaptables, al mateix temps que faciliten la connexió amb un ecosistema d'agents amb una mentalitat semblant que poden oferir suport tècnic i assessorament.

Tot i que els efectes positius dels espais de treball oberts en la creació d'ocupació i valors culturals està extensament documentada, la majoria dels espais de treball compartits, viviers i llocs similars lluiten per ser rendibles. En els casos en què les estratègies de finançament creuat i les tarifes d'usuari no siguin suficients per a cobrir les despeses, caldria habilitar línies de finançament directe que pogueren alleugerir aquesta càrrega financera fins que els espais esdevinguin autosuficients. La flexibilitat que permet un espai de treball obert s'hauria també d'utilitzar per a cobrir adequadament les necessitats socials de les persones i famílies que hi treballen. Així doncs, aquestes solucions s'haurien d'integrar amb serveis d'atenció a la infància, amb l'objectiu de millorar la conciliació familiar i millorar la participació de la dona en el mercat de treball.

Integrar els serveis de LABORA

La flexibilitat i les facilitats pròpies d'un espai de treball obert també es podrien aprofitar per allotjar serveis de LABORA vinculats a l'assessoria a l'emprenedoria i la creació d'empreses, a les oportunitats de formació, de manera que es vincularan els usuaris amb els possibles finançadors i els treballadors amb els empresaris. Es tractaria d'aprofitar aquests centres dinàmics com a oportunitats per a millorar l'economia i les condicions de treball al territori.

És important que la provisió d'aquests nous espais de treball obert no es concentre només en treballs d'oficina o serveis d'innovació digital, fet que podria comportar que aquests espais es convertisquen en agents per a la gentrificació i el desplaçament del comerç local, la qual cosa s'hauria d'evitar. A l'hora de d'establir la tipologia de servei de cada espai de treball, les empreses i institucions participants haurien de tractar de potenciar al màxim els recursos locals i respondre a les

necessitats detectades, per exemple a través del programa Avalem Territori.

Tipologies d'Espais De Treball

Espai de treball obert amb escriptoris (cotreball)

Aquestes instal·lacions haurien de combinar espais de treball amb diferents diferents contractes d'arrendament i disposicions de l'espai, des d'àrees dinàmiques de hot-desk fins a xicotetes oficines per a projectes curts i noves empreses. L'objectiu principal dels acords d'arrendament hauria de ser reduir el risc i permetre que les empreses i les persones puguen evolucionar en l'espai a mesura que canvien les seues necessitats.

Fabricació conjunta específica del sector

Amb això, es pretenen combinar les capacitats específiques d'una àrea local. Per exemple, un taller compartit centrat en el disseny tèxtil i la moda oferiria una sèrie de llocs de costura, accés a costosos equips de teixit i brodat, un contacte fàcil amb els proveïdors, els serveis de lliurament especialitzats, un estudi fotogràfic, etc.

Estudis creatius amb equipament compartit

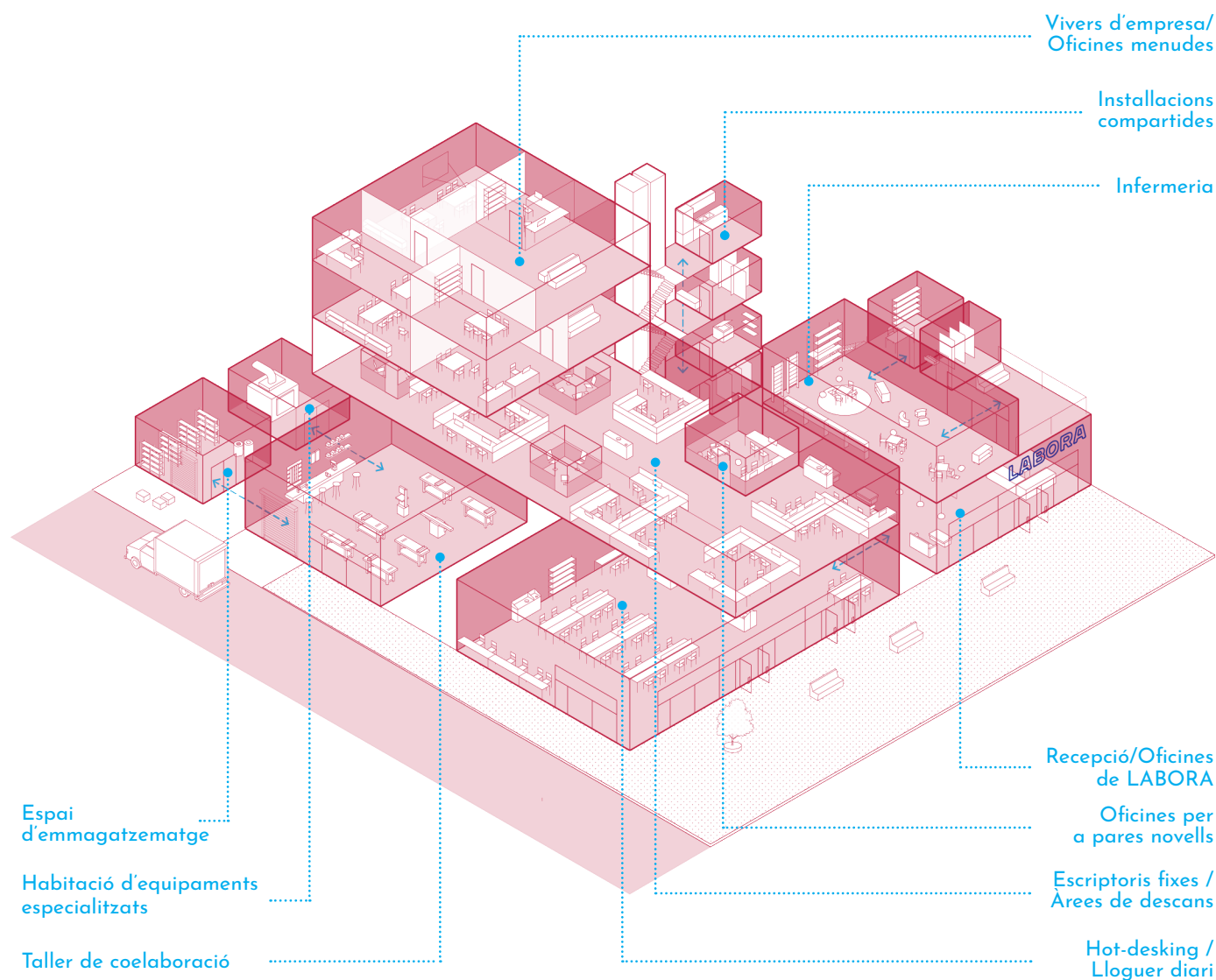
Aquests disposarien d'estudis tancats per a particulars o empreses involucrades en la indústria creativa. A més d'estudis privats, els artistes, els dissenyadors i els fabricants a xicoteta escala poden compartir estudis fotogràfics, impremtes, instal·lacions d'impressió, recepció i lliurament.

Unitats industrials

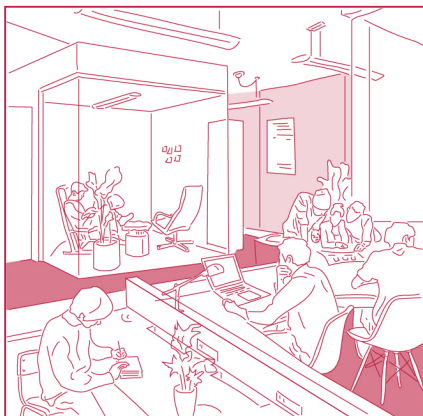
L'estratègia per a la fabricació hauria de permetre el desenvolupament de les formes de producció "localment descentralitzades", que formen cadenes de mà d'obra i producció a partir d'un conjunt d'agents i capacitats locals. Tot i que tenen un espai que poden considerar propi, ací les empreses comparteixen un conjunt de recursos (magatzems, equips especialitzats, etc.) que els permeten reduir els costos i ser més àgils en les decisions (sense estar lligats a la maquinària o a zones específiques).

Espai de Treball Obert

Open Work Space

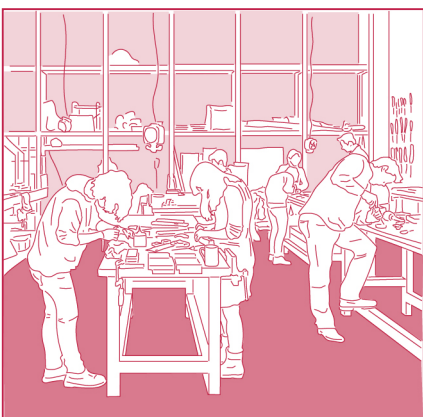


Aquestes instal·lacions haurien de combinar els espais de treball amb diferents acords d'arrendament i configuracions de l'espai, des d'àrees de hot-desking (llocs de treball compartits) fins a oficines menudes per a projectes curts i empreses noves. L'objectiu de dissenyar acords d'arrendament i les condicions per a accedir-ho és el de reduir els riscos i permetre que les empreses o els autònoms es puguin moure a mesura que canvien les necessitats d'espai que tenen.



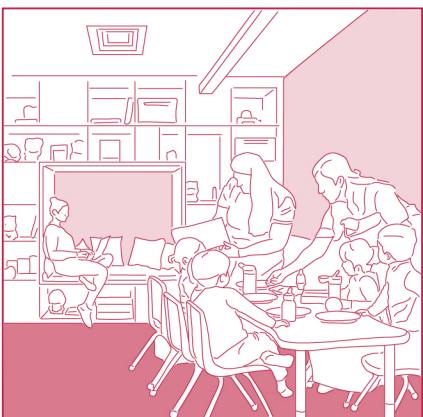
Escriptoris fixes / Àrees de descans

Aquesta part de l'espai de treball obert està dedicada als llocs de treball temporals per a equips, companyies menudes o autònoms. Amb un arrendament setmanal o mensual, proporcionen un lloc de treball estable per a deixar les pertinències, així com àrees compartides de descans, de reprografia o de cuina.



Taller de coelaboració

Els espais de treball oberts no es limiten als que fan treball d'escriptori: els fabricants a petita escala poden accedir a eines i instal·lacions compartides en un entorn que estimula l'intercanvi de coneixements i la col·laboració. Depenent de les necessitats de l'àrea que tinguen, aquestes instal·lacions podrien centrar-se en una o dues especialitats, com ara els tèxtils o la ceràmica.



Guarderia

Una guarderia organitzada pels pares amb cuidadors professionals està emmarcada dins d'una oficina flexible. Aquesta permetria als pares combinar solucions laborals sense contracte amb serveis de guarderia que estan a un pas.



Oficines per a pares novells

Pensades per a pares amb xiquets de bolquers (0 a 2 anys) que no renunciïn al treball, però que estan habitualment relegats als espais familiars en els quals poden atendre els infants mentre estan connectats. Aquest espai està pensat per a oferir aquesta experiència fora de casa.

2. Treball Assistencial: Establir Centres De Cura I Assistència Continuada

Els serveis socials i d'inclusió s'hauria d'associar amb les institucions encarregades de desenvolupar polítiques d'ocupació per a finançar i iniciar un nou projecte conjunt de servei a la ciutadania, que atenga les necessitats quotidianes de les persones implicades en tasques de cura continuada a llarg termini, principalment les persones majors i els seus cuidadors o cuidadores, així com els treballadors i treballadores sanitaris de l'àmbit. L'objectiu hauria de ser desenvolupar una infraestructura capil·lar capaç de donar resposta a l'augment de demanda de serveis d'assistència domiciliaria prevista per als pròxims anys.

Per a establir aquests centres, es podria utilitzar la fórmula del "concert social", desenvolupada d'acord amb la Directiva Europea 2014/24/UE, que contempla la possibilitat d'associar-se amb cooperatives d'assistència local, dirigides per treballadors i treballadores, i altres organitzacions sense ànim de lucre que treballen en l'àmbit de les cures. Tot i que la presència de personal i els serveis de LABORA i els Serveis Socials són essencials, la propietat i la gestió d'aquestes noves estructures d'assistència podrien també estar en mans de cooperatives d'assistència local i/o organitzacions sense ànim de lucre.

Per a fer possible aquesta iniciativa, les distintes autoritats podrien aprofitar l'experiència habitualment adquirida pels Serveis Socials en la col·laboració permanent amb organitzacions sense ànim de lucre i col·lectius similars, per ampliar i millorar les formes d'ocupació i la formació de les persones treballadores. Al mateix temps, s'hauria d'impulsar la formació de noves societats cooperatives d'assistència amb la finalitat de que aquestes puguin ser també un vehicle per al desenvolupament personal i professional en un sector que creix.

Els centres haurien de proporcionar també un primer punt de contacte perquè les persones majors i els responsables del seu benestar

busquen assessorament i orientació¹ sobre les diferents formes de suport, ajudes o formació. Aquesta instal·lació descentralitzada, intermèdia, pot també contribuir a reduir la pressió sobre els centres de cura intensiva (hospitals i centres de salut) tant a curt termini, reduint la quantitat de visites innecessàries, com a llarg termini, promovent la prevenció, les bones pràctiques i la vida sana. Els centres han de ser també espais inclusius, capaços d'atreure persones potencialment aïllades i amb diferents dificultats, que no disposen d'accés a la prestació de serveis

Les cooperatives i les organitzacions sense ànim de lucre que vulguen crear un centre d'assistència d'acord amb un marc acuradament establert pels Serveis Socials i pels Serveis Públics d'Ocupació haurien de poder obtenir préstecs a tipus d'interés reduïts (ja que les tendències demogràfiques i les projeccions fan que l'assistència siga una font d'inversió estable), i utilitzar actius públics com a garantia² per a reduir el risc i atraure inversions. Aquesta és la fórmula que permet a les cooperatives d'habitatge suïsses com "Mehr Als Wohnen" o "Kalkbreite" de Zuric reunir suficient capital per als projectes ambiciosos d'ús mixt. Tot i que la missió social d'aquestes cooperatives implica un benefici limitat de la inversió, l'estabilitat de l'habitatge com a actiu i el suport del govern a les cooperatives les converteixen en opcions atractives per als inversors. Les tendències i projeccions demogràfiques indiquen que l'assistència als ancians arribarà a representar un servei tan vital i una inversió tan segura com l'habitatge ho ha estat en el passat.

Així doncs, els nous centres haurien de combinar funcions pròpies d'un centre de dia tradicional amb un conjunt de serveis i espais que responguen a les necessitats dels cuidadors individuals, professionals i de les cooperatives d'assistència i cures. Tot i que els espais aspiren

¹ Un exemple d'aquest primer "punt de contacte" és la infraestructura localitzada dels consultorios médicos de la familia implementats pel govern cubà. Aquesta xarxa de planificació de l'atenció mèdica comunitària, en la qual els metges de família viuen en els veïnats en els quals exerceixen, funciona en tot el país i se centra en la prevenció i les proves mèdiques freqüents.

² Vegeu les cooperatives d'habitatge suïsses com Mehr Als Wohnen.

a atendre totes les persones involucrades en tasques de cures al territori, les estructures i els serveis haurien d'estar dissenyats en primera instància per a satisfer les necessitats organitzatives de les empreses d'assistència i cooperatives dirigides pels propis treballadors.

Integrar LABORA

LABORA podria utilitzar els centres per a desenvolupar un servei presencial obert a cuidadors i a beneficiaris, que oferisca assessorament sobre les condicions de treball, l'accés a l'assistència social, les oportunitats d'ocupació i els programes de formació. Aquests podrien adoptar la forma d'una oficina d'assessorament, temporal o permanent, situada en els mateixos centres d'atenció. No es limitarien a ser oficines d'ocupació satèl·lits, sinó que podrien oferir assessorament sobre les condicions de treball als treballadors precaris i als migrants que s'ocupen de la cura d'altres persones. Aquests despatxos o oficines proporcionarien a LABORA i a l'Oficina d'Inclusió Social un punt de contacte per a dialogar amb els actors en el camp, així com per a donar sentit al complex conjunt de relacions d'assistència d'una àrea determinada.

A l'hora de dissenyar els serveis per als cuidadors, cal tindre en compte l'exigència física del treball assistencial, així com les hores discontinües i l'aïllament que normalment l'acompanyen. A més dels programes de formació i serveis d'ocupació, els centres haurien d'incloure zones de descans i d'oci. Aquestes podrien oferir llits per a descansar entre torns, dutxes, cuines i altres comoditats. Aquests serveis haurien de ser gratuïts per als treballadors registrats i es podrien finançar directament per empreses d'assistència que operen en la zona o pels beneficiaris amb més ingressos.

Fins i tot quan existisquen pèrdues, els serveis han de ser entesos pel valor que tenen com a serveis de primera necessitat i s'han de dissenyar per a assegurar una àmplia base d'usuaris i necessitats. Amb aquest objectiu, el registre hauria de ser el més senzill possible. Els serveis s'han d'adreçar a diverses categories de treballadors assistencials, que inclouen:

Els treballadors assistencials contractats de forma privada pels beneficiaris de la prestació mensual del tipus Renda d'Inclusió o prestacions per dependència, i similars (300-600€ mes).

Els treballadors contractats per persones o famílies privades amb rendes elevades.

Infermers/eres, treballadors socials i personal sanitari que treballa en el sector públic i sense ànim de lucre.

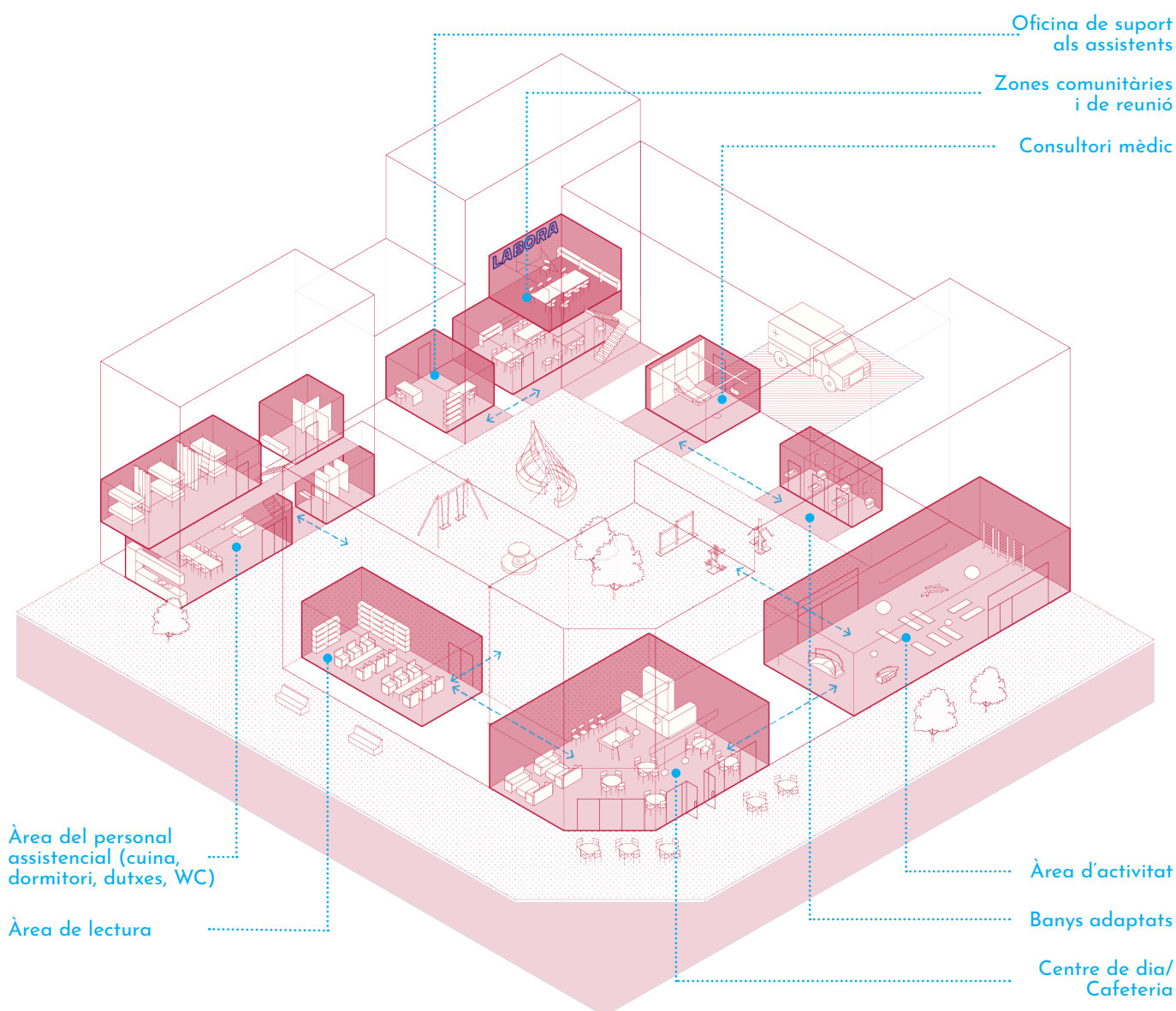
Cuidadors familiars que reben la prestació per assistència de 153 a 442 €.

El fet de facilitar als cuidadors familiars i no remunerats l'accés a espais dissenyats per a professionals del treball assistencial té l'objectiu de donar un valor afegit i crear un vehicle de trànsit cap a un tipus d'ocupació remunerada i cada vegada més valorada. Això es pot aconseguir amb programes de formació i certificació de capacitats, però també amb l'aprenentatge cooperatiu formal i informal que es podria donar en aquest nou tipus d'espais.

Per testar aquesta nova proposta i atreure inversions, es podrien desplegar prototips i projectes pilot, que permetrien recollir dades sobre els agents interessats i les necessitats de les possibles persones participants.

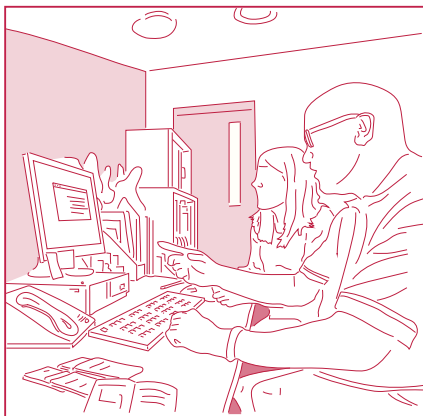
Centres D'assistència Continuada

Long Term Care Centres



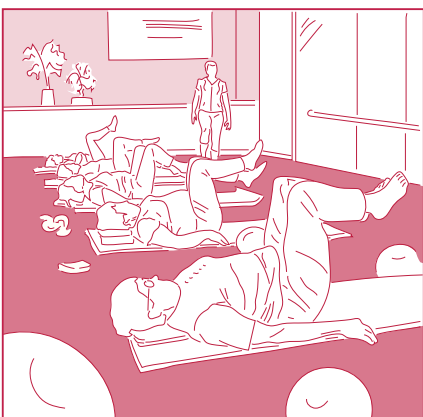
Els centres d'assistència continuada tenen l'objectiu d'expandir l'abast, el valor i la capacitat del treball d'assistencial local, de manera que es converteixen en un vehicle per al desenvolupament personal i professional en aquest sector creixent.

En col·laboració amb cooperatives de veïns i organitzacions sense ànim de lucre, els centres es dirigeixen a tots els que participen en les activitats assistencials en l'àmbit local i combinen els centres de dia tradicionals amb un conjunt de serveis i espais destinats a donar suport als cuidadors no remunerats i als professionals en el seu dia a dia. Amb una funció pública i una àmplia gamma d'usuaris, els centres pretenen constituir un "espai assistencial comú" que ofereisca els espais per a desenvolupar iniciatives innovadores en l'àmbit de l'atenció, des de la teràpia comunitària fins al treball cooperatiu.



Oficina d'orientació i suport

Ací, els cuidadors i els beneficiaris es poden reunir amb el personal i obtindre informació sobre les condicions laborals, les oportunitats d'ocupació, els programes de formació, l'accés a ajudes socials o l'assistència. L'oficina està dirigida per LABORA i el Servei d'Inclusió Laboral. És un punt de contacte important entre els serveis públics i la realitat complexa de les relacions assistencials en una zona.



Espai d'activitat

Un espai gran i ben il·luminat i que disposa d'un programa d'activitats per a la gent major del veïnat, des de ioga i fisioteràpia fins a classes de ball i festes.



Consultori mèdic

Una xicoteta habitació permet als cuidadors i als infermers/eres practicar intervencions menors als pacients i familiars fora de casa, amb la supervisió d'un professional. Aquestes habitacions també estan dirigides a la formació i l'educació en bones pràctiques.



Zones comunitàries i de reunió

Aquests centres proporcionen un espai per a les reunions, assemblees, tallers i taules redones de serveis sanitaris comunitaris, mentre desenvolupen iniciatives democràtiques i basades en la comunitat.

3. Establir Hubs Locals De Concentració De Serveis Per A Les Pime Que Competeixen A L'economia Digital

La Generalitat podria llançar una sèrie de noves mesures de caràcter "fundacional" per a facilitar noves infraestructures per a xicotetes i mitjanes empreses que operen en l'economia digital o de plataformes. Els serveis haurien d'incloure la logística de la distribució i el lliurament, així com serveis assequibles de suport al comerç electrònic (màrqueting, traducció etc.). La combinació de serveis té per objectiu reduir els riscos i les despeses per a les PIME, al mateix temps que les ajuda a accedir i explorar nous mercats en línia, la qual cosa serveix de manera indirecta per a expandir la seua demanda de treball al territori on operen.

Els "Hubs", distribuïts localment pel territori, acollirien aquests serveis. En combinar un centre de consolidació microurbà, un últim node logístic (last mile) i els serveis de distribució i suport a les empreses, aquests centres tenen per objectiu reduir els costos per a les PIME, així com el temps que els treballadors dediquen a dur a terme tasques no essencials. Els centres podrien desenvolupar-se de manera col·laborativa entre la Generalitat i empreses de logística preexistents, garantint sempre criteris ètics, treball digne i estructures de propietat democràtiques.³

Encara que estiguen gestionats i coordinats a escala autonòmica, cada "Hub" s'hauria de convertir en una plataforma territorial per estimular l'ocupació de manera inclusiva, també col·laborant activament amb els Serveis Públics d'Ocupació i els Serveis Socials.

LABORA tindria presència pròpia permanent en aquests "Hubs". L'objectiu principal seria l'assessorament a la contractació de nous treballadors i treballadores, la formació professional i la recopilació de dades de diagnosi de la producció i de les necessitats de recursos humans en cada territori. Els "Hubs" podrien també articular programes d'estímul a l'economia verda o als sectors culturals i creatius, per a recolzar de forma activa a les

PIME i emprenedors involucrats en aquests àmbits. El suport consistiria en la disponibilitat d'espais, reducció de tarifes de distribució, enviament o emmagatzematge. Això podria esdevenir un nou complement a les mesures tradicionals de política econòmica pública, com la regulació, la informació i els incentius financers.

Comanda, distribució i emmagatzematge

La comanda, la distribució i l'emmagatzematge de les matèries primeres s'organitzaria de manera que fera les PIMES locals més àgils i competitives.

Una aplicació mòbil podria permetre a les empreses d'inscriure's en plataformes cooperatives de compra, en les quals es poden connectar mútuament per a fer comandes més grans amb major poder de negociació. L'emmagatzematge col·lectiu de mercaderies reduiria les necessitats d'espais, la qual cosa permetria a les empreses mantenir-se lleugeres i experimentar. Combinat amb la tecnologia de plataformes, l'emmagatzematge col·lectiu ofereix l'oportunitat de reciclar i intercanviar materials sense malgastar diners ni recursos. Les aplicacions i l'emmagatzematge han d'estar dissenyats perquè es fomenten les connexions i col·laboracions entre els usuaris, de manera que la xarxa de xicotets productors en una zona siga reforçada.

Els diversos productes i materials requereixen diverses solucions d'emmagatzematge, de manera que els espais disponibles per a les petites empreses són sovint inadequats. La possibilitat d'accedir a una àmplia gamma de solucions d'emmagatzematge extern permet a les empreses experimentar sense estar lligades a les restriccions que els imposen les seues instal·lacions.

Per a generar el volum d'usuaris necessari per a fer viables aquestes estructures, els serveis de lliurament es podrien oferir gratuïtament a les PIME de la zona, amb la possibilitat de cobrar als mateixos proveïdors per l'ús dels centres o facturant directament les activitats que generen més emissions de carboni.

³ D'altra banda, o a llarg termini, la Generalitat podria acabar dirigit aquest centre.

Últim tram logístic

Els "Hubs" crearien un node que proporciona l'últim tram de les solucions logístiques, de manera que pot acompanyar-se de programes de promoció de la logística a través de solucions de mobilitat sostenible, proporcionant emmagatzematge i manteniment de les flotes de vehicles elèctrics i bicicletes. La capacitat dels "Hubs" per a centralitzar i optimitzar el trànsit que generen les distribucions diàries a les empreses locals, de manera que es reduïsquen la congestió i les emissions, ha de ser la base per a justificar-ne el finançament per part de múltiples agents i tipus impositius. Una forma de finançament podria ser, per exemple, amb un impost sobre tots els lliuraments privats en línia.

Solucions d'embalatge i distribució per al comerç en línia

Els centres haurien de proporcionar a les PIME que treballen en el comerç en línia serveis d'embalatge i distribució assequibles. L'objectiu hauria de ser agrupar les comandes en volums més grans, la qual cosa significa que aquestes tasques es poden dur a terme de manera més eficient, barata i amb una menor impacte per al medi ambient. El servei l'hauria de proporcionar una empresa col·laboradora de serveis logístics i es podria convertir també en una oportunitat per a desenvolupar programes de suport a l'ocupació local.

Màrqueting electrònic econòmic i suport en línia

A més de les activitats relacionades amb la logística, els "Hubs" podrien proporcionar un conjunt de serveis individuals senzills, eficaços i de baix cost per a l'economia digital. Aquests haurien de representar una alternativa a la costosa externalització privada de la comercialització i posicionament web, que requereixen l'ús de temps i recursos. Els serveis podrien incloure la traducció, el disseny web o l'ajuda per a navegar pel comerç electrònic i les plataformes publicitàries. La prestació de serveis de comerç electrònic s'ha de dur a terme tenint en compte l'àmplia diversitat de competències dels treballadors

i l'heterogeneïtat de les PIMES valencianes, tenint especialment cura d'incloure aquelles amb més dificultats de digitalització, adaptació i connexió exterior.

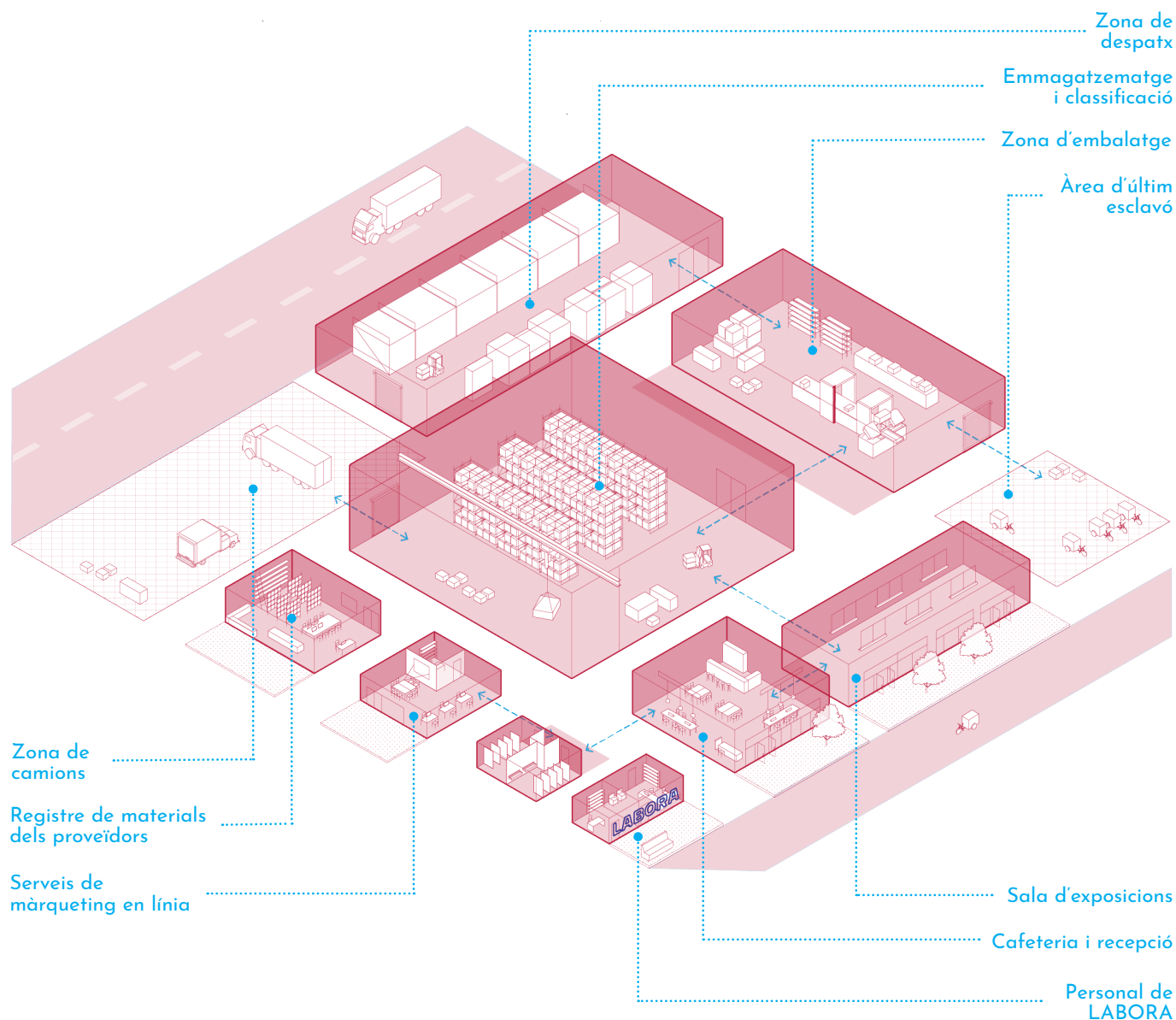
Esdeveniments, espais expositors i el paper de LABORA

Els centres s'haurien de convertir en una oportunitat per a connectar en persona i per a crear un espai de visibilitat per a les empreses locals. Els petits negocis que comparteixen el "Hub" poden treballar junts i forjar possibles col·laboracions, de manera que se'n fomenti encara més el creixement. LABORA hauria de participar activament com a promotor, coordinador, i a l'hora de donar forma a la programació de l'espai, tractant de fer d'aquest un punt de contacte amb el territori per relacionar-se directament amb les empreses i les persones. Així mateix, s'informaria i es donaria visibilitat a tots els serveis oferits per LABORA en quant intermediació, foment de l'ocupació i orientació laboral. El disseny dels "Hubs" hauria de ser capaç d'atreure i retenir usuaris i visitants, oferint oportunitats per a crear vincles formals i informals. Això requereix incorporar al disseny una dimensió humana i una relació amb l'entorn que contrasta amb les funcions de subministrament, emmagatzematge i distribució que haurien d'allotjar aquest tipus de centres. La previsió d'aquest conflicte ha de ser una de les principals tasques de la planificació i el disseny d'aquesta iniciativa.

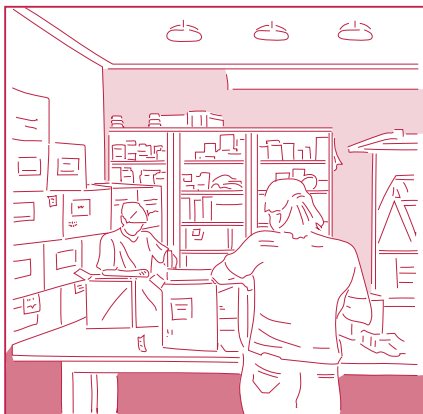
Tot i que els serveis logístics, de comerç electrònic i d'ajuda a la consolidació de les empreses haurien de conformar l'espina dorsal dels "Hubs", allà on la demanda puge podrien també emmagatzemar maquinària especialitzada, la qual cosa permetria a les companyies menudes disposar d'un equipament costós amb la distribució de les despeses i evitar així la necessitat d'emmagatzematge propi. Els centres podrien incloure també una oficina d'assessorament en matèria de política industrial i internacionalització, amb la participació de l'IVACE o la Direcció General d'Internacionalització, facilitant informació per a l'expansió de negocis, així com dels incentius a la formació i a la innovació.

Centres PIME

SME Centres

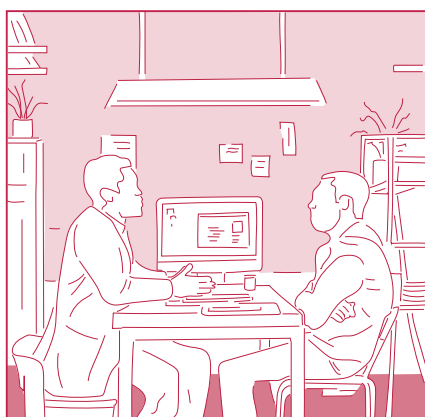


Els centres PIME combinen un centre de consolidació i logística comunitari d'espais dedicats a esdeveniments i serveis presencials. La recepció/cafeteria i la sala d'exposicions són els punts de contacte amb el veïnat i la comunitat empresarial. Tenen una forta relació amb l'àmbit públic i desemboquen en les sales dedicades al suport presencial, al comerç en línia i a les reunions més reduïdes. La infraestructura logística actua com un límit urbà entre el trànsit intens i la xicoteta aportació del barri que convergeix i converteix les emissions contaminants en solucions ecològiques d'últim esclavó.



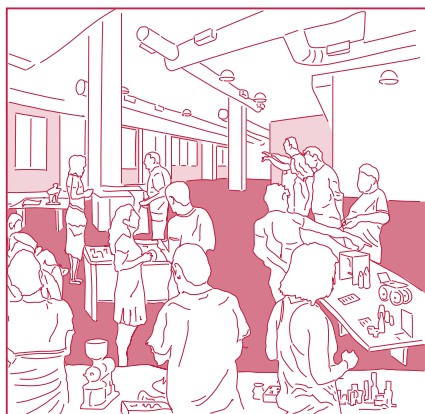
Àrea d'embalatge

Els centres poden embalar i fer tasques de distribució necessàries per a les PIME que treballen en el mercat digital. Es redueixen costos agrupant comandes xicotetes de manera local i optimitzant el procés. La unificació de les tasques d'embalatge redueix la congestió local i permet unificar solucions ecològiques coordinades per a l'embalatge i la distribució.



Serveis de màrqueting en línia

L'assessoria interna, cara a cara, s'ofereix a propietaris de petites empreses que busquen desenvolupar una presència en línia o accedir a nous mercats internacionals. En lloc de centrar-se en la personalització, els serveis de comerç electrònic proporcionarien una gamma de solucions ràpides i eficaçes que les empreses poden adaptar en funció de les necessitats que tenen.



Sala d'exposicions

Els centres proporcionen un espai flexible i obert en el qual les petites empreses poden mostrar els serveis, els productes i les innovacions. L'espai, que pot acollir conferències i esdeveniments específics de la indústria, esdevé la "interfície" entre la xarxa de petites empreses i el veïnat.



Registre de materials dels proveïdors

Els centres tenen l'objectiu de crear una connexió entre els negocis locals i els proveïdors del territori valencià. El registre de materials, que també serveix com a saló d'actes menut, mostra els productes més innovadors i promou els negocis sostenibles a escala regional.

Referències i dades

Referències

A Good Life For All. Universitat de Leeds. Disponible en: <https://goodlife.leeds.ac.uk/countries/#Spain> [consultat 24.5.2019].

Àrea de Govern Interior (2016). Statistics Summary of the city of Valencia. Disponible en: www.valencia.es/ayuntamiento/webs/estadistica/Recull/RECULL2016_Ingles.pdf

Artola, C. et al., (2018). 'Monitoring the Spanish Economy from a Regional Perspective: Main Elements of Analysis', Banc d'Espanya. Disponible en: <https://www.bde.es/f/webbde/SES/Secciones/Publicaciones/PublicacionesSeriadas/DocumentosOcasiales/18/Files/do1809e.pdf>

Banc Mundial. 'Subnational Economy Rankings - Spain'. Disponible en: <http://www.doingbusiness.org/en/rankings/spain>

CIDOB (2013). The Pain in Spain: Increasing Inequality and Poverty. Disponible en: https://www.cidob.org/en/articulos/spain_in_focus/january_2013/the_pain_in_spain_increasing_inequality_and_poverty

Consoli D. i Sánchez-Barrioluengo M. (2016).

'Polarization and the growth of low-skill employment in Spanish Local Labor Markets'. Núm. 1628, Papers in Evolutionary Economic Geography (PEEG). Universitat d'Utrecht: Holanda. Disponible en: <https://econpapers.repec.org/paper/eguwpaper/1628.htm>

Devetter François-Xavier i Rousseau Sandrine (2011). 'Working hours and sustainable development', Review of Social Economy, 69 (3), 333-355.

Diez-Minguela A., Martinez-Galarraga J., Tirado D. (2018). Regional Inequality in Spain 1860-2015, Palgrave Macmillan.

Comissió Europea (2012). Fiscal decentralisation in the EU - main characteristics and implications for fiscal outcomes. Disponible en: http://ec.europa.eu/economy_finance/events/2012/2012-11-27-workshop/pdf/fiscal_decentralisation_en.pdf

Comissió Europea (2018). Regional inequalities in PISA: the case of Italy and Spain. Disponible en: <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/regional-inequalities-pisa-case-italy-and-spain>

Comissió Europea (2019). Joint Employment Report 2019, Brussel·les: Comissió Europea.

- Comissió Europea (2019a). Valencian Community. Disponible en: <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/regional-innovation-monitor/base-profile/valencian-community>
- Eurostat (2017). Newsrelease. Disponible en: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/7962764/1-30032017-AP-EN.pdf/4e9c09e5-c743-41a5-afc8-eb4aa89913f6>
- Generalitat Valenciana i UNDP (2016). The Region of Valencia and the local implementation of the SDGs: A region committed to Cooperation and the 2030 Agenda for Sustainable Development. Disponible en: <https://www.localizingthesdgs.org/library/202/The-Region-of-Valencia-and-the-local-implementation-of-the-SDGs-A-region-committed-to-Cooperation-and-the-2030-Agenda-for-Sustainable-Development.pdf>
- Generalitat Valenciana (2017). Investors Presentation. Disponible en: www.ivf.gva.es/documents/16413/17172/IVF+-+Investors+Presentation+-+May+2017.pdf/a2e4b706-a568-4c34-9c12-ee2b4b08f3d1
- Harper, A. & Stronge, W., ed., (2019). 'The Shorter Working Week'. Hampshire: Autonomy. Disponible en: <http://autonomy.work/wp-content/uploads/2019/03/Shorter-working-week-docV6.pdf>
- IPCC, (2018). 'Global Warming of 1.5°', Suïssa: IPCC. Disponible en: https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/sites/2/2018/07/SR15_SPM_version_stand_alone_LR.pdf
- Knight, K.; Rosa, E. A.; Schor, J. B. (2012). "Reducing Growth to Achieve Environmental Sustainability: The Role of Work Hours"; Political Economy Research Institute Working Paper Series, número 304; Universitat de Massachusetts: Amherst, MA, EUA.
- Lehoczky, A., Sobrino, J. A., Skoković i Aguilar, E., (2017). 'The Urban Heat Island Effect in the City of Valencia: A Case Study for Hot Summer Days'. Disponible en: <https://www.mdpi.com/2413-8851/1/1/9/htm>
- McKinsey Global Institute (2017). Harnessing automation for a future that works. Londres: McKinsey Global Institute. Disponible en: <http://www.mckinsey.com/global-themes/digital-disruption/harnessing-automationfor-a-future-that-works>
- Miller i Lu, (2019). 'These are the world's healthiest nations', Bloomberg, NY. Disponible en: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-02-24/spain-tops-italy-as--world-shealthiest-nation-while-u-s-slips>
- Noguera, C. S., Mendez Martinez S. i Safarova, G. (2014). 'Regional difference in population ageing in Spain (the case of the Valencian Community', European Population Conference. Disponible en: <https://epc2014.princeton.edu/papers/140432>
- OECD (2018). Employment Outlook 2018. Disponible en: https://read.oecd-ilibrary.org/employment/oecd-employment-outlook-2018_empl_outlook-2018-en#page241
- OECD (2018a). Regions and Cities at a Glance 2018 - SPAIN. Disponible en: <https://www.oecd.org/cfe/SPAIN-Regions-and-Cities-2018.pdf>
- OECD (2018b). OECD Economic Surveys: Spain 2018. Disponible en: <https://www.oecd.org/eco/surveys/economic-survey-spain.htm>
- PwC (2018). Will robots really steal our jobs? An international analysis of the potential long term impact of automation, PwC: Londres. Disponible en: <https://www.pwc.co.uk/economic-services/assets/international-impact-of-automation-feb-2018.pdf>
- UE (2019). What Europe does for me: Autonomous Community of Valencia, Spain. Disponible en: <https://what-europe-does-for-me.eu/en/portal/1/ES52>
- Valencian Investment Desk (2019). Disponible en: <https://invest-cv.es/en/enrepreneurial> [consultat el 20.06.2019].
- Zarco I., Garcia C., Simon H. (2010). Wage inequality in Spain: A regional perspective, Institut d'Economia de Barcelona. Disponible en: https://www.researchgate.net/publication/45337915_Wage_inequality_in_Spain_A_regional_perspective
- Zepeda E, Marmolejo F, Matthews D, Parellada M. (2006). Supporting the Contribution of Higher Education Institutions to Regional Development Peer Review Report: Valencia, Spain. Disponible en: www.oecd.org/spain/37526515.pdf

Conjunt de dades examinades

Eurostat: <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

Eurostat Science, Technology and Innovation: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/science-technology-innovation/data/database>

Dades subministrades per la Conselleria d'Ocupació

OECD Economic Survey of Spain: <http://www.oecd.org/eco/surveys/economic-survey-spain.htm>

INE (Institut Nacional d'Estadística):
https://www.ine.es/dyngs/INEbase/en/categoria.htm?c=Estadistica_P&cid=1254735570541



GENERALITAT
VALENCIANA

TOTS
A UNA
veu

LABORA

Servei Valencià d'Ocupació i Formació



Autonomy

